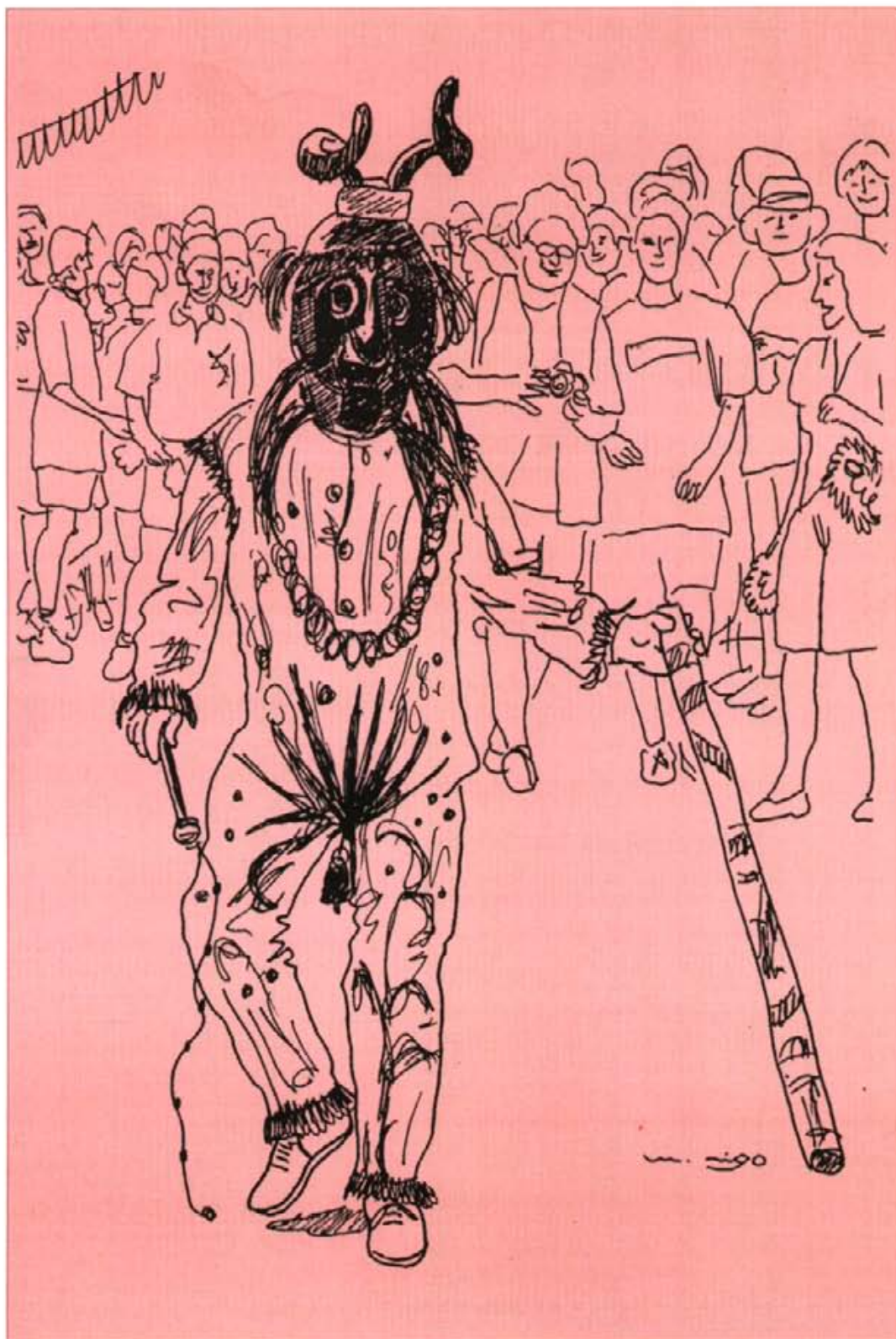

BONA PAU

Nº. 522 - Any XLIV - MONTUÏRI - AGOST- 1996

Èxit de la
Banda de
Música a
Àustria

Pere Sampol,
reposit
vicepresident
segon del CIM

Antoni Gomila,
president de la
Fundació PIME

Espectacular
incendi a
«Perlas
Orquidea»

El talaiot de
Son Fornés,
netejat i amb
projectes
d'adquisició

32 equips
participen en
el Torneig de
Sa Llum

El programa
de festes,
semblant al de
l'any passat

L'EXPEDICIO MONTUÏRERA A ÀUSTRIA

72 foren els montuïrers, entre músics i acompanyants, que es desplaçaren a Àustria amb motiu dels concerts que la banda va donar allà els dies 14 a Münster i 15 a Innsbruck, de juliol passat. La foto és a Münster, davant l'hotel on estaven allotjats

Aigua potable

Encara que unes informacions publicades a un diari de Ciutat dies 7 i 11 de juliol passat deien que "els habitants de Montuïri s'han mostrat molt preocupats per la possible contaminació de l'aigua potable", això no és així. Segons manifestacions del farmacèutic encarregat de fer l'anàlisi, l'aigua de la xarxa potable no està contaminada ni té un alt contingut de nitrats i és, per tant, apta per al consum humà.

BONA PAU Montuïri

Director: Onofre Arbona Miralles

Redactor en cap: Gabriel Gomila Jaume

Redactors i col·laboradors:

Joan Miralles i Monserrat, Catalina Sastre Pericàs, Mateu Rigo Bonet, Guillem Mas Miralles, Miquel Martorell Arbona, Gaspar Socías Mora, Antoni Mateu Socías, Onofre Torres Ramis, Melcior Nicolau Jaume, Antoni Mesquida Llinàs, Joan A. Payeras Ramonell, Joan Barceló Cerdà, i Catalina Barceló Mayol.

Administració: Martí Ferrer Sampol
C/ Es Pujol, 5 - 07230 Montuïri - Tlf. 64 66 93

Imprimeix: Tirrena, S.A. Manacor

Depòsit legal: PM 133 - 1958

Nota: Les opinions aparegudes en els articles firmats, sols són atribuïbles als seus autors.

Donants de sang

El proper dia 30 d'agost en el Consultori Local i de les 6 a les 9'30 h. de l'horabaixa tindrà lloc la col·lecta periòdica de sang que realitza l'equip mòbil del Banc de Sang de Balears.

Seria de desitjar que s'hi afegissin nous donants, ja que és freqüent la manca de tan preciós element per a salvar vides humanes.

El talaiaot de Son Fornés

S'han fet i es fan gestions a fi de poder adquirir els terrenys on està situat el talaiaot de Son Fornés.

La primera passa que s'acaba de donar ha estat la de netejar-lo. La Mancomunitat hi ha desplaçat unes colles d'homes i han eliminat moltes herbes i arbusts que li donaven una sensació d'abandó.

Una segona passa seria la de fer-hi una entrada digna i de la qual l'Ajuntament també en pogués disposar.

I una tercera seria la seva total adquisició. A més de l'Ajuntament hi estan interessats i desposats a recolzar la compra, el CIM, la Universitat, la Mancomunitat i el Rotary Club (una societat de fins benèfics).

Això és el projecte de l'Ajuntament.

ES GRAONS

Satisfacció

La col·locació del disc de prohibició de circulació en el creuer dels carrers Emili Puy-Ramon Llull ha estat una satisfactoria mesura ben acollida per molts de veïns. Ara bé, aquest fet no hauria de retardar la construcció de la rotonda, de cada dia més necessària.

Insostenible

L'excessiva velocitat i el persistent renou que han de suportar els habitants del carrer Major, de la Plaça i del carrer des Pujol a causa del nombrós trànsit de vehicles que constantment -nit i dia- hi circulen arriba a ser insostenible, ara agreujat per trobar-nos a l'estiu i haver de tenir portes i persianes obertes a causa de la calor.

Espectacular incendi a «Perlas Orquídea»

A primeres hores de l'horabaixa del 30 de juny es va declarar un espectacular incendi a "Perlas Orquídea", al polígon de la carretera.

Tot va començar quan es va sentir una forta explosió procedent dels baixos, que és on hi ha els laboratoris per a la fabricació de perles artificials. Tot seguit les flamarades, però sobretot el fum varen envair la planta inferior i va passar a tot l'edifici. Des del poble es contemplava una gran fumaguera mentre se sentien les fortes sirenes dels bombers. No hi va haver desgràcies personals, però els danys foren de molta quantia. El dematí del dia següent encara es podia contemplar el núvol de fum negre damunt la mateixa factoria. Les pèrdues són molt considerables i hores d'ara s'ignora el futur de l'empresa.

Sant Bartomeu: L'encert d'una data i unes festes

Encertaren i sabien perquè —en el meu entendre— les persones que —anys fatriaren i acordaren fer Sant Bartomeu el patró del nostre poble, ja que el dia de la seva festa se celebra el 24 d'agost; i a partir de mitjan d'aquest mes, dins l'àmbit rural, era i és adient per celebrar festes. Potser per a molta gent —especialment la jove— no s'entengui el per què d'aquesta data, no és que certament ho sàpiga, solament tenc la meua opinió personal, la qual seguidament exposaré.

Si pensam que un temps no massa llunyà per a la majoria de gent montuïrera els seus quefers eren les tasques pròpies de la pagesia, i com que temps enrera no es disposava de maquinària per a realitzar les feines de recollida de llegums i cereals, se segava amb falç o amb bísties enganxades a màquines segadores; i una vegada segat, s'havien de lligar les garbes, tragar-les cap a l'era i batre amb bísties; i per a fer-les anar deixondides, el qui estava enmig de l'era, o sia el qui "tocava" cridava *uei, uei!, bate, bate!* i cantava "na Rotja és bona mula" o "no hi hauria cap somera que batés un cavaio" i altres cançons.

Durant el temps en què s'havien d'arreglar els brins que hi havia escampats pel camp i entrar el gra, els pagesos estaven molt enfeinats, ja que aquestes tasques s'han de fer amb bon sol; el temps millor és el mes de juliol i començaments d'agost, i com que aquestes feines no es poden ajornar no hi havia temps per a festes. Però a partir de la Mare de Déu d'agost, que és quan a Montuïri es comença a respirar aire de festa, generalment l'anyada està a cobro i era quan la gent tenia més lleure per anar de gresques i festes. Per això, pens, que per celebrar les festes patronals, triar dita data fou un encert, i actualment també ho és, perquè ara com abans, l'anyada s'ha d'entrar o dur a vendre. Però com ja hem dit, a mitjan agost està entrat. I a més, per a molts és temps de vacances i escou divertir-se.

Però és que per a les festes montuïreres tot és encertat, tot és bo, plaent, divertit i entretingut. Ho és la gastronomia, el nostre folklore, cossiers i dimoni, la banda de música, corregudes de joies i demés espectacles, esports i en-

treteniments.

Referent a la gastronomia encara que avui en dia no se'n faci tan de cas com un temps, disposar d'una taula repleta de suculents menjars, així mateix, talment es feia antany. No manca, gairebé, a cap casa el fregit del dia de la revetla, la porcella rostida, el gelat, l'ensaïmada a més d'altres darreries en el dinar del dia de Sant Bartomeu. I allò més important és que al voltant de la taula es reuneixen les famílies en companyia d'altres convidats, que si a la casa hi ha fadrins o fadrines casadors, conviden el qui espera ser gendre o nora, especialment si és de poble extern, i com que sempre han agafat talent de tant de córrer davant o darrera en "banya verda", mengem molt i queden bé.

I és que del programa, ara com sempre, destaca l'espectacle més antic i típic, el que més gent atreu i ens distingeix: els cossiers i dimoni. D'ells tot és agradós i divertit; ens agrada escoltar el so del flabiol, del tambor i cascavells, les seves ancestrals danses; veure el dimoni trepitjat per la dama, i encara els qui s'ho passen més bé són els bergantells i bergantelles insultant en "banya verda" i tocant-li —si poden— el picarol, provocant-lo a que els encaïci, malgrat que a vegades hagin de rebre qualche singlada. N'hi ha de corregudes i empenyes!, però al cap i a la fi tot són rialles i festa.

I què en direm de la nostra banda de música, popular arreu de Mallorca i altres indrets de fora, i no fa gaire admirada i apaludida a Àustria, la nació més famosa per entesa en música del món! Em manca inspiració per a escriure les lloances que es mereixen els músics —gairebé tots joves— que la componen. Pens que els qui només l'escoltam, no ens n'adonam ni sabem res de la molta afició i esperit de sacrifici que s'ha de tenir per aprendre solfeig, primer, i després tocar un instrument i llavors haver d'assajar i suportar a vegades qualche renyada del professor de música o del director de la banda. Cert és que per a nosaltres sempre ho fan bé i gaudim dels seus concerts.

Enguany que per el Tirol han interpretat amb gran èxit "Flor de Murta", peça

musical basada en la tonada d'una dansa dels cossiers i que fa anys musicalitzà especialment per a tocar la nostra banda, el bon montuïrer i famós músic Baltasar Pocoví —al cel sia—, el qual els darrers anys de la seva vida es dignà dirigir la nostra banda a la qual li donà un fort impuls. I ara els nostres músics —interpretant dita peça en els concerts que donaren a Innsbruck i Münster, al compàs de la batuta del ja insigne director Pere Miralles— hauran deixat per aquells indrets una inesborrable petjada genuïnament montuïrera.

Per tant, enguany, arran dels èxits obtinguts a diversos llocs d'Àustria, els músics es mereixen la nostra presència a tots els concerts que donaran, rebre el nostre aplaudiment més que mai, i com que han assajat molt per quedar bé a Àustria, estan molt ben preparats i segur que sonaran molt bé i, per tant, serà un delit per a les orelles escoltar-los.

Hi ha moltes més celebracions dins el programa de les festes patronals, totes divertides i entretingudes: corregudes, berbenes, comèdies, exposicions, festes infantils i juvenils, homenatge a la velleïsa, funcions religioses destacant l'ofici solemne, on l'església s'omple de gom a gom, i els cossiers ballen l'oferta...

Acabaré escrivint que enguany, de la mateixa manera que antany, tant els montuïrers com els qui ens visiten, oblidarem les preocupacions, estarem alegres i passarem unes bones i encertades festes.

Sion Nicolau

El Reial Decret 595/1.966, de 28 de març (BOE núm. 78, de 30 de març de 1.966) crea, entre d'altres, l'institut d'Educació Secundària de Lluçmajor.

Aquest institut és el resultat de la fusió dels antics instituts Maria Antònia Salvà i Pere de Son Gall, on tants de joves montuïrers han estudiat.

Els dos han conviscut 18 anys, un vora l'altre, impartint estudis, encara que al mateix nivell, ben diferenciats. A l'institut Maria Antònia Salvà s'han donat els estudis clàssics de batxillerat i fins l'any passat no començà amb l'ensenyament de l'ESO, mentre que el Pere de Son Gall fou un dels primers instituts que se submergí en la reforma d'ensenyances mitges i, des de l'any 1.982, ja imparteix l'Ensenyament Secundari Obligatori, els nous batxillerats i la nova formació professional.

La meua visió personalíssima com a professor del Pere de Son Gall ha donat lloc a aquesta

Necrològica

Perez de Songal, Pero de So Fall, Pere San Gai, Parc de Fongal.

Es igual, és el mateix. Tot són expressions simètriques i particularment atrevides d'aquell personatge estrambòtic i apassionat que feia volar l'enginy pels oceans insondables de la fantasia o si voleu, sobre els rostolls muts i secs de la ruralia llucmajorera, damunt els sementers call vermellosos de Son Gall. El seu vol, com el vol del Minerva, va esser efímer. I motors, eixos, hèlices, engranatges, murques, rodes, s'esclafaren,

juntament amb en Pere, contra la pared altíssima de la incomprensió. Com sempre la realitat va superar la ficció i altra vegada volaren els peixos, grossos s'entén, i els cérvols destacats.

Tanmateix en Pere de Son Gall es va revinclar de la desfeta i emergí, d'entre el pedreny i la ferramalla, dins la memòria d'uns domadors de feres encaparroats en tornar a compondre l'artilugi de la inventiva. Il·lusionats en modernitzar els antics mètodes de doma i muntar complicats exercicis d'acrobàcia sobre el trapezi de la creativitat. Resolts, en definitiva, a experimentar nous mecanismes i sistemes per a fer més didàctica i atractiva la funció quotidiana. En Pere era el seu model: renovador, creatiu, entusiasta, fantàstic, amb petites dosis de caparrudesa i efervescent emanacions d'un altruisme quasi llunàtic. I així, en Pere es va estendre altre pic per tota la contrada i les seves formes i maneres repetiren el vol audaç de la imaginació per tal d'entretenir i engrescar un públic apàtic i escèptic que no reia ni amb els diversos números dels esforçats pallas-

sos. Però, a força de màgia i malabarismes, les feres arribaren a participar. S'induiren dins l'espiral renovadora dels diversos sketches i compregueren que, a més dels actes i conductes pròpies de la seva condició animal, tenien altres recursos i habilitats. La retroacció va funcionar, però tot té els seus riscos. I amb tantes innovacions i reformes les bèsties es desmanaren més d'una vegada organitzant-se tal guirigall que pels vessants del Puig de Randa i per les tanques, pletes, rotes i quintanes de la garriga marinenca s'espergiren ràpidament silencis imprecisos, efluvís gens tolerants.

Dona Maria Antònia Salvà ho contemplava amb el cap fred des de el mirador que té a S'Allapassa. Per ventura, la seguretat i el prestigi de l'Escola Mallorquina i també veure en Pere que anava amb els morros pen terra, van esser els factors determinats que abocaren a la poetessa a no voler saber res d'experiències suïcides i de vols acrobàtics. Ella va seguir dins la seva línia d'èxits per tothom reconeguda i des de la torre fortificada de la possessió de S'Allapassa va continuar escrivint i dictant lliçons de prudència i serenitat. Tota una dona, Dona Maria Antònia Salvà! Però mirau per on, a vegades les dones i els homes s'han de casar. Fins i tot amb l'autoritat d'un decret. Res, un matrimoni per conveniència.

I aquest ha estat el destí inexorable de dos llucmajorers il·lustres: Casar-se. Casar-se i morir-se a la vegada. Per això dins aquesta nit clara, vora els sementers de Son Gall i molt aprop de la llar casolana de S'Allapassa, escric un poc desconcertat aquesta necrològica.

Sa Talaia den Rubí

S'ACUDIT DE S'ESPARDENYARET

— Què et sembla, estimat amorós: on se casarà sa neta: davant Sant Bartomeu o davant en Tomeu "Saio"?

— Davant ningú, "carinyo". M'estimes, et vull... i per envant!

¹ Jutge de Pau de Montuïri.

café **Ca'n Pieres**

Montuïri

Molts d'anys!

Als 25 anys del primer homenatge a la vellesa

També fou a plaça. Era el 22 d'agost de 1971 quan es va retre el I homenatge a la vellesa. Aleshores eren sols 69 les persones de més de 80 anys. Joan Mateu (de Meià) féu un parlament, tocà la banda de música i Biel "Badia" i Catalina "Rustida" foren especialment obsequiades per ser les persones de més edat del poble

El PSM ofereix un balanç crític de la gestió municipal del PP

Després d'un any d'oposició a l'Ajuntament hem de fer un balanç del que creim ha estat la gestió de la majoria municipal del PP.

És cert que amb la incorporació de noves persones al grup de la majoria s'han notat millores en les formes, però el pes de la gestió passada és molt fort i ara per ara el batle segueix essent el màxim responsable d'aquesta gestió. També és cert que podríem fer referència a aspectes positius del que s'ha fet, però pensam que ens toca obrir debat i donar una visió crítica del que passa. És per això que farem un breu repàs als aspectes puntuals que consideram més transcendents.

En relació a les **obres municipals** hem de recordar la "acera del passeig del futbol", construïda en període electoral; en la actualitat segueix inacabada sense pavimentar, no té els embornals fets i hi ha un excés de "faroles".

Pel que fa a la **pavimentació** de carrers ja hem demanat al plenari que en les fases següents els concessionaris s'adeqüin al projecte que contempla rebaixar el pis de l'asfalt existent i la vigilància d'obra, coses que han estat deficientes en la darrera fase executada.

Quan a **urbanisme** si bé hi ha una voluntat de control, ve més donat per la possibilitat d'incrementar ingressos que

pel respecte a la legalitat i la consciència de conservació de l'entorn.

En relació a l'**arquitecte municipal** el PSM proposà que es regularitzàs la seva relació amb l'Ajuntament. El plenari acordà reunir una comissió per a això el mes de gener del 96; encara no s'ha reunit la comissió.

També ens reunirem per poder consensuar propostes municipals en relació al **Pla Territorial del Pla**. No ens han tornat dir res més i el Pla s'ha convertit en un projecte dels batles més que en un projecte compartit per tots els habitants.

En **sanitat** no està gens clar el tema de la potabilització de les aigües i la situació de les aigües brutes del Dau. Aquestes dues qüestions han obligat a la comissió de govern a fer una fuita cap endavant i responsabilitzar CADAGUA. Pensam que tenen raó, però quan l'Ajuntament n'era el responsable l'oposició i els veïnats ho havien denunciat i no es va solucionar el problema.

Un apartat que consideram molt important és la manca de visió global que té la majoria de la gestió dels **locals municipals** (casa de la vila, local jove i pista del Dau, Ca Ses Monges, local sanitari, ses Escoles, poliesportiu Es Revolt, i enguany s'hi ha d'afegir el lloguer de la sala mariana i una casa del carrer Major). Només d'aquest tema en podrí-

em fer un debat ben llarg: Què costa el seu manteniment anual? Quina relació inversió-benefici tenen aquestes instal·lacions? Quina dinamització i control se'n fa? Aquesta darrera pregunta la feim en relació a un organigrama que fa un any ens repartiren i a on hi figurava el nomenament de directors: avui encara no hem sabut cap informació de la gestió dels directors.

Sense sortir del tema dels **locals públics** necessita una menció especial la inversió multimilionària de Ca Ses Monges on actualment una part molt important del local està en desús. No el desmereix el compromís del batle de fer l'adjudicació del bar del poliesportiu aquest juny passat. Encara no s'ha fet i les bases del concurs són molt dubtoses quan a la forma.

Ja per acabar volem fer referència al tema de la **participació**, sobretot pel fet que com a oposició entenem que no disposam de les eines per dur endavant la nostra tasca i que la majoria del PP incedeix negativament en el foment d'una actuació política integradora i democràtica. Només cal recordar que només es fa un plenari cada tres mesos, no hi ha cap comissió informativa i que tenim dificultats per accedir al contingut dels punts de l'ordre del dia dels Plenaris. Qualsevol proposta que hagi fet l'oposició per tal de millorar-ho sempre ha estat rebutjada deixant en entredit l'aparença de bona voluntat d'alguns membres del PP.

Grup Municipal PSM

Llet de les Balears

Una garantia de Qualitat **Beu-ne sempre**

És nostra, de les millors vaques d'Europa. Compleix els més estrictes controls
sanitaris. Contribuiràs amb **MOLT BON GUST** al sosteniment de la nostra
AGRICULTURA, RAMADERIA I MEDI NATURAL.

AGAMA • LLET MALLORQUINA • PALMA CREM • LLET PIRIS • COINGA • DOLIGA

S'ha dit què?

... encara hi ha persones que es queixen (i amb raó) de ses merdes des cans que hi ha pes carrers. Acusen s'Ajuntament perquè no fan complir ses seves disposicions. Com també ataquen es propietaris... encara que no els arriben ets insults.

... quan partia sa banda de música i acompanyants cap a Àustria qualcú digué: "Si torna venir en Pere "Malherba" amb sos camions buids a carregar, no quedarà ningú dins es poble". Fins i tot qualque comerç va tenir aquests dies tancat.

... ja és excessiu es nombre de cotxes i motos que durant aquests mesos d'estiu continuament circulen pes carrers Major i des Pujol. I quan més molesten és es vespres ja que a més de molestar es qui per allà passen, entorpeixen aquestes plàcides vetllades estiuenques.

... es queixen es veïns des carrers Joan Alcover i Pou del Rei per s'insistent renou des motor que treu s'aigua des pou. Demanen que s'aïlli a fi de no sentir aquest molest renou.

... si s'Ajuntament no es preocupa de regar ses dues plantes de sa pla-

ceta (placeta?) de Ca Ses Monges, serà difícil que passin des mes d'agost.

... seria recomanable que es responsables des "punt verd" s'ocupassin d'adecentar-ho un poquet. És un desgavell: es trespol, esfondrat; restes de televisors i culna de butà, ferros, sacs de material no identificable i brutor a balquena. Tot això espargit entre es contenidors... es qui passen se'n duen un mal retrat des poble... Ara bé, si sa gent es portàs així com toca no hi hauria aquest desordre.

... es fruiter que es dilluns posa davant ca sa madona Roca i davant ca sa madona Sampol va prometre que el pròxim dilluns menaria na "Sara". Però com que es "Patronat de Salut" la té privada de cantar es tan popular "Fumando espero"... no l'esperam.

... des que es batle és Director General quasi no se'l veu ni se'l pot trobar per s'Ajuntament. Si és que ha de continuar actuant com a batle, almanco que posi un horari per despatxar amb sos veïns.

... remullar o batiar? Això és sa pregunta que es fan es pobladors i pobladores d'aquest meravellós turonet de Montuïri, des de fa unes setmanes. Fins i tot s'ha dit que l'amo des Dau ha ofert es safareig perquè el sant baptisme sia més ecològic.

Antoni Ribas Martorell "Reus" va néixer dia 17 d'Agost de 1900 i morí el 31 de desembre de 1990 quan tenia 90 anys. Fou un home ben conegut a la vila. Aquí el veim, en aquesta foto retrospectiva, quan feia el servei militar a enginyers, l'any 1921. Cal notar com era l'uniforme militar en aquell temps

Poema

Montuïri, revetlla de Sant Bartomeu

Tota l'alegria del món.
Les danses plenes.
Les corregudes dels infantons.
Les venes enamorades.
Primers batecs entre els graons xalests.
Alfabegueres de flaïre joïós.
Ventalls de colorins.
Paperí al vent més candorós.
Fita que vibra.
Horitzó que esclata.
Enmig del cor una rodella banca.
El gentil ball dels cossiers.
La joventesa que torna.
Tota l'alegria del món.

Lluís Servera Sitjar
Estiu de 1996.

**La
vostra
tenda
d'esports**

(davant Can Binimelis)

Carrer Sala, 7 • Telf. 16 83 13 • 07260 Porreres

Festes patronals de Sant Bartomeu, 1996

Programa

Dissabte, dia 3

A les 21 h: Inauguració del "XXIV Torneig de Sa Llum".- Presentació de tots els equips participants.

A les 21'30 h: Partit inaugural: At. Balears-Sant Francesc A (juvenils).
Del dia 4 al 18: Partits del torneig.

Dilluns, dia 12

"II Setmana Fotogràfica Sant Bartomeu 96" (del 12 al 17 d'agost).- Tema: Racons i curiositats del nostre poble.

Dijous, dia 15

A les 19 h: Sortida dels Cossiers i dimoni des de l'Ajuntament.

A les 20 h: Exposició d'art i pintures. Plaça Vella, 13.

A les 21'30 h: Missa de la Mare de Déu Assumpta. A continuació, pregó de festes a l'església parroquial a càrrec de Bartomeu Beltran, president del Reial Mallorca. Seguidament i a la mateixa església, lliurament de premis dels següents concursos literaris: "V de Conte Curt Sant Bartomeu 96", "I de Conte Curt per a menors de 25 anys", locals i de la "I Beca d'Investigació".

A les 22'30 h: Concert per la Banda de Música de Montuïri dirigida per Pere Miralles.

Dissabte, dia 17

A les 16 h: Activitats cultural organitzades pel col·lectiu "S'Ortiga".

A les 22'30 h: "Rock Montuïrer" amenitzat pel conjunt "Sa Por", "No en sabem", etc. a la Plaça Major.

Diumenge, dia 18

A les 19 h: A les Plaça Major: "XXV Homenatge als Majors de 80 anys" i als qui enguany compleixen les nocces d'or. (Acte promogut per l'Ajuntament de Montuïri, organitzat per l'Associació de Persones Majors i patrocinat per "Sa Nostra").

A les 20 h: Exposició de pintura de Margalida Mateu (de Meià) a "Sa Nostra".

A les 21 h: En el camp de futbol: Final del "XXIV Torneig de Sa Llum".

A les 22'45 h: Lliurament de trofeus i Cloenda.

Dilluns, dia 19

A les 11 h: A la Plaça Major, Concurs

de dibuix per als nins i nines. (El material anirà a càrrec de l'Ajuntament i el concurs està patrocinat per "La Caixa").

Dimecres, dia 21

A les 18 h: En Es Dau: Activitats per als nins i nines.

Dijous, dia 22

A les 18 h: En Es Dau: Activitats per als nins i nines.

A les 21 h: Exposició de treballs manuals, a la rectoria.

A les 22 h: Obra de teatre a la Plaça Major pel grup "Picadís" amb l'obra "Un marit per a la meua dona".

Divendres, dia 23

A les 19 h: Sortida dels Cossiers i Dimoni des de la Casa de la Vila.

A les 19'15 h: A l'església parroquial: Completes cantades per la Coral "Mont-Lliri", dirigida per Baltasar Fiol, i veneració a Sant Bartomeu. Entrega de l'alfabaguera.

A les 20'30 h: Exposició d'obres en cartró-pedra, d'Alba Panini i Vicenç Alberola. Carrer Rector Escarrer, 2.

A les 23 h: Revetlla i concert per la banda de Música de Montuïri dirigida per Pere Miralles.

A les 0'30 h: Berbena en Es Dau amb els conjunts "Tomeu Penya", "Orquestrina d'Algaida" i "Geminis".

Dissabte, dia 24

A les 9 h: Albada al so de les xeremies.

A les 10 h: Sortida del Cossiers i Dimoni.

A les 11'30 h: Eucaristia solemne. Presidirà i predicarà el P. Joan Pocoví Tous, M. SS.CC. Cantarà la Coral "Mont-Lliri" dirigida per Baltasar Fiol. Els Cossiers ballaran l'Oferta.

A les 13 h: Amollada de coloms a càrrec del Club Columbòfil Missatger de Montuïri.

Recepció per a tot el poble a l'Ajuntament i ball dels Cossiers.

A les 16 h: Campionat de Cans de Mostra de Mallorca amb guàstera sembrada. Campionat de Cans de Mostra locals a Son Vanrell.

A les 17'30 h: Cercaviles amb les activitats realitzades pels nins i nines els dies 21 i 22, acompanyats per la rondalla "Reina Catalineta".

A les 18'30 h: A les Plaça Major el grup de teatre "Culric, teatre de titelles" presentarà l'obra "El rei i la mà" (Col·labora "Sa Nostra").

A les 19 h: Grup d'animació infantil "Botibauxa".

A les 19 h: Partit de futbol en "Es Revolt".

A les 21 h: Eucaristia Dominical.

A les 22 h: Concert per la Banda de Música de Montuïri dirigida per Pere Miralles.

A les 24 h: Gran berbena en Es Dau amb els conjunts "Clan Argentina", "Crysalis" (Abans, "Lasser") i "Honey".

Diumenge, dia 25

A les 11'30 h: A la Plaça Major: Corregudes de cintes, joies, estirar corda, rompre olles, etc.

A les 17 h: II prova de bicicletes contrarellotge per a corredors locals, patrocinat per "Sa Nostra", "Bicicletes Can Botelles", "Whisky JB" i "Embotits Montuïri, S.A."

A les 22'30 h: Lliurament dels premis de la "II Setmana Fotogràfica Sant Bartomeu 96".

A continuació: Espectacle de fi de festes a la Plaça Major: "Gran Nit de Revista Còmic Musical".

A les 01 h: Gran traca final de festes.

Vetllada teatral

Dia 5 de juliol a la Sala Mariana "els joves de Montuiri de fa 30 anys" varen representar l'obra teatral "Un criat nou", de Pere Alcàntara Peña. El teatre es va omplir i la tornaren oferir al públic amb el mateix èxit el diumenge dia 7. L'obra, dirigida per Martí Ferrer, fou representada per Llorenç Amengual, Joan Miralles, Sebastiana Ribas, Bernat Rossinyol, Biel Gomila, Joana Tugores, Pere Mas, Jaume Roca, Rafel Ribas i Joan Mas.

Antoni Gomila, President de la Fundació PIME

El passat 18 de juliol el nostre paísà Antoni Gomila Jaume fou nomenat President de la Fundació PIME-Balears, entitat constituïda al 50% entre PIME Federació i la Caixa de Balears "Sa Nostra".

Antoni Gomila, qui ja havia estat el primer Secretari General, va intervenir en la compra dels locals PIMEM, la creació de la fundació Deixalles, Centre de Formació PIMEM i la Fundació PIME-Balears, de la qual ara n'ha estat elegit president.

Tres escriptors, desapareguts

Durant la setmana del 14 al 21 de juliol passat moriren tres rellevants escriptors de les nostres lletres: Josep Mª Palau, Damià Huguet i Miquel Àngel Riera. Al funeral d'aquest darrer, celebrat a Manacor, el tenor Honorat Moll va interpretar "Oració a la Verge de Monsterrat", de Pau Casals.

Patronat de Música "Festa dels Socis"

La Junta Directiva del Patronat de

La vetllada de sopar, festa i ball a l'aire lliure organitzada pel Patronat de l'Escola de Música fou un èxit

Música de Montuiri va celebrar el passat 27 de juliol la "Festa del Socis" com una mostra d'agraïment per la col·laboració de cara el foment i difusió de la cultura musical. Aquesta festa va consistir en celebrar a la Plaça Vella una vetllada de música, i sopar a l'aire lliure, la qual compartiren el socis i sòcies que s'hi volgueren adherir, amb un tremp d'estiu seguit d'un ball a la fresca amenitzat pel conjunt de Pòrtol "Duo Talisman". Els nombrosos assistents romangueren satisfets.

Patronat Obrer

Dia 28, un grup de persones de Montuiri anaren al menjador social del Patronat Obrer de Ciutat on ajudaren a servir el dinar al nombrós grup de desemparats que allà acudeixen.

Pere Sampol, reposat

A finals de juliol, Pere Sampol, qui per raons polítiques havia estat separat del càrrec en el CIM, fou tornat a reposar com a vicepresident segon de dita entitat.

Bones festes

A l'acabament del mes de juliol ja comença a fer-se palès un ambient de festes. Se'n parla pels cafès i rotlades i montuïrers de la vila i escampats per altres indrets preparen la seva venguda al poble. A tots —tant els qui sempre hi viuen com els nombrosos montuïrers que viuen fora de la vila— els desitjam que les festes de Sant Bartomeu les sien tan agradoses com desitgen, i

per molts d'anys

El batle i tota la Corporació Municipal de Montuiri desitgen a tot el poble i visitants unes bones festes de Sant Bartomeu i Molts d'anys!

Cafè SAMPOL
SEBASTIANA SAMPOL MAYOL

**I-luminació decorativa
Làmpades intempèrie
Pantalles
"Appliques"
Regals
Articles decoració**

Carrer Missió, 14 (Travessia Oms) Tlf. 72 67 78 **Palma de Mallorca**

"la Caixa"
vos desitja
unes bones festes
Sant Bartomeu, 1996

i vos ofereix els seus serveis al carrer Major, 12 de Montuïri - 07230

MegaLlibreta Estrella

La llibreta més divertida

Nou Sorteig de 100 viatges més
 al preu de 100.000
 Participa-hi!

MegaLlibreta
 "la Caixa"

"la Caixa"
 CAIXA D'ESTUDIS I D'INICIACIÓ
 DE BARCELONA

Servei Pensionistes

Cada mes, una sortida gratis

Sorteigs mensuals d'excursions i d'espectacles

Aprofiteu tots els avantatges de tenir la seva pensió domiciliada a "la Caixa". Cada mes, participarà en els sorteigs d'excursions i d'entrades per a espectacles, teatres, concerts, musicals...

"la Caixa"
 CAIXA D'ESTUDIS I D'INICIACIÓ
 DE BARCELONA

Targeta Moneder

La targeta de cada dia

"la Caixa"
 CAIXA D'ESTUDIS I D'INICIACIÓ
 DE BARCELONA

Baltasar Amengual, un capellà montuïrer

Ha exercit a Campanet, S'Alqueria, Santanyí i Calonge

Enyora la vida montuïrera i té molta relació amb altres confessions cristianes

Escampats per diferents indrets hi ha un grapat de capellans montuïrers, nascuts a la vila, que desenvolupen el seu ministeri entre diferents comunitats cristianes. D'entre ells aquest mes hem decidit dur a les nostres pàgines Baltasar Amengual Martorell, de Can Capçana, de 58 anys, fill de Sebastià i de Miquela i té un germà, Antoni, i una germana, Magdalena.

Deixem, però, que sigui ell mateix el qui ens relati alguns trossos de la seva vida.

– Què recordes dels primers anys d'escola?

– La primera monja que vaig tenir a Ca ses Monges fou sor Bonaventura Capó, de qui tenc un gran record. Encara viu, té 91 anys, conserva perfectament les facultats i té records molt agradables de Montuïri. Resideix al convent de Felanitx. Vull recordar també sor Joana Noguera, natural de Vilafranca, la qual fa un parell d'anys morí a Portocristo. Sempre he admirat profundament aquestes monges que sense tenir títols sabien esser tan bones educadores, tan bones parvulistes, ja que l'entrega i la disponibilitat és millor que tots els títols.

– I dels teus mestres, quan fores més grandet, quins records conserves?

– Vaig anar a la Sala Mariana amb un mestre que per jo i per molts del meu temps fou un excel·lent mestre: en Miquel "Pierres". Era tot un senyor, sabia explicar i donar-se a entendre, tenia un gran sentit de la justícia, sense mai fer quarts i parts. Per a mi fou el mestre per excel·lència. En el Seminari em va anar molt bé tot quan vaig aprendre amb ell.

– Quan decidires anar al Seminari?

– Encara només tenia 6 anys quan vaig dir als meus pares que volia esser capellà. I francament mai, me n'he penedit. Puc dir que mai no vaig dubtar d'arribar a ser-ho, veient ben clar que m'hi trobaria la mar de bé, dins el sacerdoti. I mil vegades hagués de tornar néixer, capellà voldria ser, tan content estic de ser-ho.

– Com fou la teva entrada al Seminari?

– Vaig entrar al Seminari Menor dia 4 d'octubre de 1950, acompanyat de don Bernat Martorell, aleshores Rector de Montuïri. Ens rebé don Miquel Moncadas, que era el rector. Don Miquel, des del primer dia que el vaig conèixer, m'honrà sempre amb la seva amistat, fins que morí essent bisbe de Solsona.

– Què suposà per a tu entrar al Seminari?

– Entrar al Seminari era con que entrar a un llarg túnel. Un any darrera l'altre. Els cinc anys d'humanitats pareixien que no havien de tenir fi mai. Llavors els altres anys passaren més aviat. Sempre he tengut un gran agraïment a les persones i a la Institució que féu possible que jo arribàs a ser capellà. El Sacerdoti em donà dos hàbits de molt de valor: l'hàbit de la pregària i el de l'estudi. M'obrí els ulls a la bellesa de la poesia i de l'art.

– Quins records conserves del Seminari?

– Record que els primers anys anàvem amb el cap arran, ben cappelat. I grandet ens deixaren pentinar, devers l'any 1953. Ens vingué de nou. Eren altres temps. Les humanitats em feren un gran bé. El llatí passà a ser-me una llengua familiar on aquells grans mestres que

vaig tenir, em feren descobrir la seva gran bellesa i precisió. Encara m'és un plaer llegir les Eglogas de Virgili o recitar el Carmen Sæculare d'Horaci devers els camins des Castellet quan vaig a veure la meva germana.

– També deus recordar alguns professors del Seminari?

– Sí. Entre d'altres record dos grans professors: don Francesc Suàrez i don Francesc Batle. Era un goig de l'esperit escoltar les seves explicacions. Coneixien perfectament el llatí. Don Francesc Batle era molt amic del meu padrí i m'ajudà molt perquè jo pogués anar al Seminari.

– També deus conservar alguns records de la teva infantesa a Montuïri?

– Una cosa que de petit m'era molt simpàtica era la d'anar a cercar batzers per fer un fogueró damunt el Puig de Sant Miquel el dia de Santa Catalina d'Alexandria, patrona dels filòsofs, dia 25 de novembre. Primer s'encenia el de Cura i després els dels altres putxos. A la parròquia hi havia molts d'actes de culte. Les quaranta hores eren solemnisssimes. Hi havia tres torns: Nadal, Sant Josep i Pentecosta. A la clausura de cada un d'aquests tres torns es cantava un Tedèum. I no sé par què a la cloenda del

(Continua a la pàgina següent)

(Ve de la pàgina anterior)

torn li deien "s'encierro". Així ho sentia dir a la gent devota i al vicari "Queló", don Joan Miralles, de qui sempre vaig rebre ànims per continuar estudiant. Hi havia els set diumenges de Sant Josep, la tercera dominica...

– ...I la novena de Sant Antoni ...

– Sí, la gran novena de Sant Antoni, el solemníssim Mes de Maria on es cantava la lletania del Pare Miralles, Missioner dels SS.CC. L'acabatall era al Puig de Sant Miquel on es treia la Mare de Déu i es feia una petita processó, aturant la imatge davant la vista del poble, perquè el benefés. La novena de Sant Antoni revestia especial solemnitat amb l'església plena de gom a gom. Tothom es confessava i combregava a la missa solemne de la diada de Sant Antoni. I després hi havia les beneïdes. Record com si fos avui que l'any 1960, quan don Jaume Cabrer se'n va anar de Montuïri. La darrera cosa que va fer va esser tenir elegit el predicador de la novena de Sant Antoni, el Pare Coll, de la Missió, de tan bon record. L'any 1963 de pas per Montuïri vaig anar a sentir un sermó del novenari i el predicador parlava del sentit final de l'home en el desert. Encara em sembla assistir al final de la famosa novena... Llàstima que tantes coses en no molt de temps se n'hagin anat en orris.

– I del nombrós grup de seminaristes montuïrers del teu temps, possiblement més joves, que recordes?

– És així. Formaven un grup molt nombrós. Tots junts anàvem amb molta

frequència al Puig de Sant Miquel a fer-hi tremponades.

– Guardaràs un bon record de la teva ordenació sacerdotal.

– Era el 22 de desembre de 1962 quan el bisbe Jesús Enciso Viana em va ordenar sacerdot a la Seu. I el dia 30 del mateix mes vaig dir la Primera Missa a Montuïri. Predicà el sermó Mossèn Jaume Cabrer, actualment canonge de la Seu i excel·lent amic.

– Què ens dius del teu primer destí?

– El meu primer destí fou a Campanet. Havia d'anar a Algaida però aleshores el secretari-canciller, que era don Joan Munar, el qual havia estat 13 anys a Montuïri, va trobar que no em convenia estar tan a prop de Montuïri i féu canviar en nomenament. Com et pots imaginar, quan ho vaig saber, no em féu gens de gràcia. Però a Campanet m'hi vaig trobar molt bé. Hi vaig estar del dia 2 de febrer de l'any 1963 fins al 22 d'octubre de 1968. Allà hi vaig fer les primeres tasques apostòliques i em vaig familiaritzar amb l'obra de Mossèn Llorenç Riber, passejant-me pels indrets tan bells on anava a inspirar-se. Els meus treballs foren sobretot la litúrgia, el catecisme i els grups de formació prematrimonial.

– De Campanet, on anares?

– Des d'allà m'enviaren a S'Alqueria Blanca, a l'altre cap de món! Em vengué molt de nou. No sabia on era, just hi havia passat dues vegades. He dit que em vaig estrenar a Campanet, però on em vaig entregar del tot a la tasca fou a S'Alqueria. Allà hi vaig anar de rector i

per això vaig poder treballar a gust i a l'ample dins tots els camps apostòlics. S'Alqueria és un poblet encantador, ple de gràcia i poesia, pertany al municipi de Santanyí.

– Quins records conserves de la gent de S'Alqueria?

– La gent de S'Alqueria continua essent profundament religiosa, i el fet d'estar devora la mar no ha influït dins la manera de ser del poble. Em vaig dedicar sobretot a fer les celebracions tan bé com sabia; vaig trobar una col·laboració esplèndida, apostolat prematrimonial, apostolat bíblic; vaig fer passar per allà els millors predicadors de llavors. Hi vaig estar del 22 d'octubre de 1968 fins al 30 de novembre de 1975. Un temps altament gratificant i de plenitud. I encara conserv allà molts d'amics.

– Després anares a Santanyí...

– Sí. A Santanyí hi vaig estar fins el juny de 1980. Eren altres temps. Vaig tenir ocasió de tractar en diferents circumstàncies amb don Blai Bonet, el famós poeta. Un altre gran amic i publicista fou Miquel Pons i Bonet, qui sempre m'ha ajudat i assessorat en les diverses publicacions que anat fent al llarg dels anys. El gran poeta Antoni Vidal Ferrando, recentment guardonat amb el premi Ciutat de Palma de poesia, amb qui també m'uneix una gran amistat.

– Podries parlar-nos un poc de l'actualitat.

– Des del juny de 1980 fins al dia d'avui som a Calonge i Cala D'Or, compartint les feines apostòliques amb un altre sacerdot, Mn. Nadal Palmer. A Calonge he continuat fent més o manco feina, com he fet a altres parròquies, cuidant sobretot la Litúrgia. És allà on pas més gust i em sent més realitzat com a sacerdot. He trobat excel·lent col·laboració amb una coral excel·lentment disponible i allà on els nins serveixen a l'Església fins a COU, demostrant així que l'Església no és cosa sols de nins i de gent vella.

– Tens alguna preferència per algun camp concret de l'Església?

Un camp on m'ha agradat molt treballar és el de l'Ecumenisme. El Concili Vaticà II en el seu corresponent decret ens diu ben clarament que tot creient s'ha de sentir compromès a treballar per l'unitat dels cristians, unint la seva pregària a la que féu Jesús en el seu da-

Seguridad y Limpiezas, S.A.

Gremio de Tejedores, 34 (Pasaje)

Tlfs. 29 50 92 - 29 50 66 - 20 63 11

Pol. Son Castelló

07009 Palma de Mallorca

rrer sopar: "Pare: que tots siguem u com Tu i Jo som u". L'ajuda que prest a la parròquia de Cala D'Or m'ha estat motiu per entregar-me a aquesta feina, que és una tasca de caritat, d'esperança i de confiar molt en l'Esperit.

– **Sabem que has tengut relació amb altres confessions cristianes. Com ha estat?**

– He tengut ocasió de conèixer grans personatges d'altres confessions cristianes. Entre d'altres vull anomenar el bisbe anglicà Jhon Shateuvite, tot un home de Déu. El pastor de l'Església luterana sueca, Mikael Franzem. També Heinric Suselbek de l'Església evangèlica alemanya. Assistesc cada any a les celebracions ecumèniques de l'Església luterana sueca i l'Església anglicana, que tots els anys celebren. He mantengut relació epistolar amb grans personatges d'altres confessions cristianes com Atenágoras, Patriarca de l'Església ortodoxa; Michael Remcie, arquebisbe anglicà, etc. He visitat també el Consell Ecumènic de l'Església a Ginebra. Un edifici gran amb moltes oficines, amb una gran capella per pregar. Em paresqué una espècie d'ONU els cristians. Hi havia una gran fotografia del Papa Pau VI, en motiu de la visita que hi féu, pregant amb altres líders d'altres confessions cristianes.

– **A més de la teva parròquia, quines tasques dus a terme?**

– A més de les feines pastorals faig les classes de religió del Col·legi "Reina Sofia" de S'Horta. Sempre he considerat molt be servir-nos de l'avinentsa de les classes de religió. Cas contrari hi hauria molts d'al·lots que no sabrien absolutament res, ni de Déu ni de Santa Maria. D'allà he de dir també que l'equip de mestres és un grup extraordinari, d'una gran competència, on m'hi sent molt bé. Fer feina a l'escola de S'Horta i ajudar a la parròquia de Cala D'Or ha estat motiu de relacionar-me amb molta gent i fer gran coneixença. He tengut ocasió de relacionar-me amb tota casta de personatges de la cultura, de l'art, de la política, de la religió. Podria anomenar-ne molts. Entre tots vull recordar un religiós de Xile que a l'hora d'ara és l'Arquebisbe-Secretari de la Congregació de Religiosos a Roma. A l'escola de S'Horta a més d'al·lots d'allà, en vénen de moltes bandes; de Cales de Mallorca, Cala Murada, Portocolom... Per tot he trobat gent molt agradable i disposta.

Quan les joves vestien de pageses

Ens trobam davant una de les fotos que féu en Mascaró de Maria de la Salut el 1925, temps en què les al·lotes en esser fadrines ja es vestien de pageses. Començant per l'esquerra i per la fila de dalt veim Francisca Mora, Bel Jaume Miralles "Coll", Margalida Miralles "Perulla", Magdalena Mayol Arbona "Pavora", Catalina Miralles "Mostela" i la seva germana Miquela, Maria Pizà, Coloma Nicolau Verger "Pelut", Joana Aina Miralles Riera "Porrerenga", Coloma Nicolau "Roca", Coloma "Magalla", Magdalena Garcias "Mosson", i Margalida "Pellusca".

– **Suposam, però, que et sents montuïrer?**

– Sí, i pels quatre costats. Si bé sense viure a penes a la vila i a vegades sentir-me un poc distant, segueix els esdeveniments del poble. Em dona goig passejar-me pels carrers i saludar gent. Però a dir veritat em sent enfora. Enyor tradicions, entrar dins l'ànima del poble, no ser un espectador. Clar que tot això no serà una realitat fins que m'arribi la jubilació. Veig un gran amor per la cultura nostrada. Els canvis que hi ha hagut han estat molt profunds. El veig un poble molt despert, sense esser recelós amb si mateix. Francament veig Montuïri amb molt bon futur i acollidor fins al més enllà. Els capellans, metges, mestres i altres que han passat pel poble hi conserven encara moltes amistats. I això diu molt a favor del caràcter dels montuïrers.

– **Recordes o enyores alguns avantpassats montuïrers que hauran influït damunt tu?**

– Vaig tenir la sort de tenir el meu pare patern i la meua tia Magdalena que m'ensenyaren a llegir en mallorquí i m'acompanyaren en les primeres lletres.

Eren dues persones d'una notable cultura, afeccionats a les gloses i a la lectura. Puc dir que d'ells em ve el gust per la literatura i la lectura. El meu pare es morí als 94 anys dia 6 de març de 1962; va tenir la gran alegria de veure'm vestit de capellà. "Ara ja em puc morir", em digué. Era el "Nunc dimittis" d'en Simeó. La tia Magdalena morí als 63 anys, un poc massa prest, dia 6 de juny de 1969.

– **Ja per acabar, relata'ns una de les alegries més grosses que has tengut com a montuïrer.**

– Una de les coses que em donaren més gust fou la d'aconseguir que retornassin a l'Ajuntament de Montuïri les carpetes amb documents de l'Arxiu Municipal que el Pare Andreu de Palma se n'havia duit cap a Barcelona. Fra Miquel de Llucmajor, que estimava molt les coses de Montuïri, me n'havia parlat moltes vegades; i quan va morir el Pare Andreu me les va donar, i jo les vaig deixar a Joan Miralles "Porrerenga", perquè les veiés i les entregàs a l'Ajuntament, d'on mai havien d'haver sortides.

O. Arbona

La banda de música va oferir dos concerts a Àustria

L'expedició, formada per 72 persones, va visitar França, Itàlia, Alemanya i Suïssa

Tots coincideixen en qualificar "l'experiència com a única i fabulosa"

La Banda de Música de Montuïri va actuar el mes passat a Àustria amb motiu de la celebració del primer mil·lenari del naixement d'aquest país. En un viatge de 6 dies, va visitar -entre d'altres llocs- Niça, Venècia, Salzburg, Innsbruck i Suïssa.

En tornar, només se sentien paraules de satisfacció i tothom va coincidir en assenyalar que havia constituït una experiència única i fabulosa. I això va esdevenir, una experiència extraordinària, per dos motius.

D'una banda, pel que va ser el viatge en sí, vam tenir l'oportunitat de contemplar, en un temps rècord, el millor de cada país, una gran quantitat de pobles, ciutats, places, monuments, paisatges que contrastaven amb el que coneixem i que, alhora, ens van entusiasmar.

Per altra banda, va ser una experiència única per l'objectiu del viatge: la Banda de Música de Montuïri havia estat convidada a participar en els actes commemoratius del mil·lenari d'Àustria en representació de Balears. Aquesta invitació permetia que la Banda de Música donés a conèixer, per primera vegada, les seves cançons a l'estranger i, a més, ho feia a Àustria, bressol de grans músics, escenari dels principals concerts i conservatoris del món i, en resum, país musical per antonomàsia.

Tot va començar quan l'agrupació cultural *Galileo Galilei*, entitat organitzadora d'aquest tipus d'actes es va posar en contacte amb la nostra Banda. No se saben exactament les raons per les quals ho va fer; la dinàmica amb què actua aquesta organització és mitjançant les conselleries de cultura de les diferents comunitats autònomes que són les que recomanen una banda de la seva regió, encara que, en el nostre cas, també ens van dir, en demanar-los com ens havien trobat, que érem una banda coneguda i des d'Àustria s'havia requerit la presència d'una banda de les illes amb reconegut prestigi. Una vegada vàrem acceptar l'oferta, la Banda va haver d'enviar una fotografia, el seu currículum (principals sortides que ha fet, actuacions que acostuma a fer cada any,

La banda de música va oferir el primer concert a Münster en aquest escenari

etc) i la seva història.

En un primer moment existien diferents opcions de viatge, segons l'escenari que triàssim per fer el concert: Viena, Salzburg i Viena, Innsbruck, etc. La Banda, per raons econòmiques va elegir l'última opció: realitzaria un concert a Innsbruck, capital de la regió del Tirol, i a Münster, poblet també del Tirol i lloc de residència de l'expedició durant els dies d'estada.

L'atractiu del viatge, sobretot una vegada es va saber que també visitaríem Venècia, va fer que moltes persones es volguessin afegir a la Banda i així, una trentena de familiars de músics i altres montuïrers es van apuntar, amb la qual cosa vam arribar a formar una expedició de 72 persones. Entre aquestes setanta dues persones hem d'assenyalar una sèrie de "reforços" amb els quals s'havia dotat la Banda: un trombonetista de Capdepera, quatre al·lotes de la Banda de Santa Margalida -una trompa, un requinto i dos clarinets- i una clarinetista d'Algaida.

El viatge dia a dia

L'aventura va començar divendres dia 12 a les vuit de l'horabaixa quan ens vam trobar al Dau per partir cap a l'aero-

port on, a les 22:30, havíem d'agafar un avió en direcció a Barcelona. Una vegada allà, el primer ensurt: faltava un dels paquets, una capsa que contenia alguns instruments de percussió. Aquest incident va retardar la sortida, però els seus efectes no van anar més enllà, ja que tot i que no els vam trobar en aquell moment, a Àustria ens van deixar el que ens faltava i després, en tornar, els vam recuperar a l'aeroport de Palma.

Així, devers la una de la matinada vam partir cap a Niça on arribàrem el dematí següent. Fou una nit llarga, entre l'excitació del viatge i la relativa incomoditat de les butaques de l'autocar. Va costar de dormir. Finalment arribàrem a Niça el dissabte dematí però, com a conseqüència del retard amb què havíem partit, només hi va haver temps per fer una volta per la ciutat amb autocar, sobretot pel Passeig dels Anglesos i per la ciutat vella.

Així, sense baixar de l'autocar, vàrem continuar cap a Itàlia, on ja vam dinar. Arribàrem a Venècia devers les sis de l'horabaixa. El *vaporetto* ens va traslladar al centre antic de la ciutat i durant unes tres hores vam intentar conèixer el més representatiu d'aquesta curiosa ciutat italiana: la Plaça de Sant Marc, el

Einladung

zum

GASTKONZERT

der spanischen Musikkapelle
„BANDA DE MUSICA DE
MONTUÍRI“

am Sonntag, 14. Juli 1996
um 20.00 Uhr, Musikpavillon

Es laden ein: Banda de Musica de Montuiri
Tourismusverband Münster

Eintritt frei!

Cartell en austíac anunciant el concert

Pont dels Sospirs, el Pont del Rialto, etc.

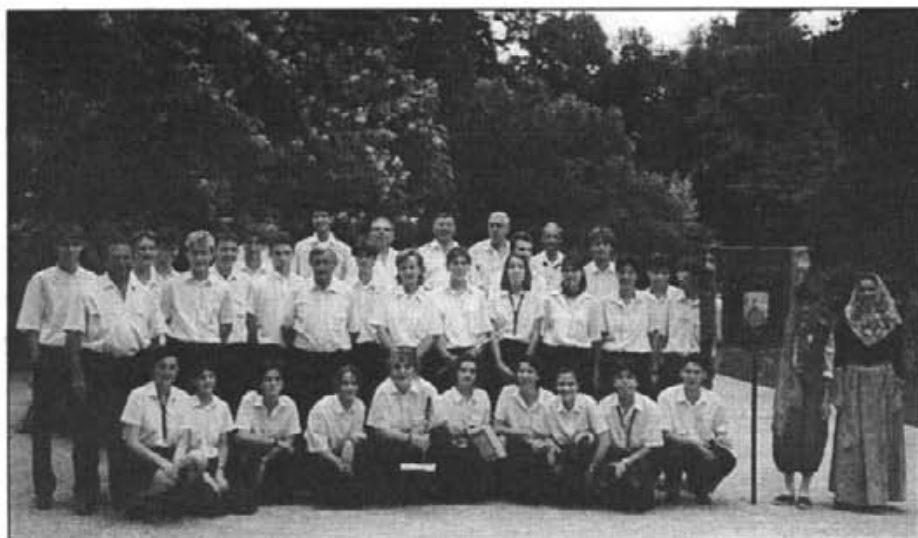
El diumenge dematí havíem de continuar el viatge cap a Àustria, ja que aquell vespre tenia lloc el primer concert. A mesura que arribàvem a Àustria, va començar a canviar el paisatge i nosaltres intentàvem retenir la verdor de les valls i muntanyes, verdor adornada per unes casetes de fusta amb balconada de flors, a través d'infinites fotografies des de l'autocar.

Vàrem arribar al nostre destí, el poble de Münster, a mitjan horabaixa. Després d'instal·lar-nos, ens vam preparar per al concert que se celebrava al pavelló musical del poble. És curiós que cada poble, per petit que sigui, compta amb un lloc especial per fer concerts. La realitat va fer honor al mite de poble musical.

Durant una hora la banda va interpretar algunes peces representatives de Mallorca i Espanya, enmig del silenci i els aplaudiments dels austríacs. L'acte va acabar amb el lliurament per part de l'oficina de turisme d'allà -concretament per una parella que duia el vestit típic de tirolès- d'un obsequi a la banda en record de la nostra visita. Tot i les dificultats de comunicació per l'idioma, foren una gent entranyable i molt atenta.

El pla per dilluns era visitar la ciutat d'Innsbruck, capital del Tirol -famosa per haver estat seu dels jocs olímpics d'hivern- i Seefeld, un petit poble de muntanya, de turisme de luxe i qualificat com el poble més garrut d'aquelles contrades.

Vàrem tornar prest del poble perquè a

A un els nombrosos jardins d'Innsbruck els músics així es deixaren fotografiar

les quatre havíem de fer el segon concert, en aquest cas a un parc d'Innsbruck, el "Hofgarten". Després, vàrem anar una altra vegada al centre de la ciutat on tenia lloc el lliurament d'uns premis. Aquesta celebració era retransmesa per la televisió austríaca i per a aquesta televisió, la banda va interpretar una peça després de l'entrega d'aquests premis. L'escenari d'aquesta actuació va ser davant "el Tejadito de Oro"; aquesta teulada fou construïda el 1494 amb motiu de les segones nocces de l'emperador Maximilià i constitueix el símbol més representatiu de la ciutat. Aquí acabava la tasca de músics i ja només quedava temps i forces pel turisme.

Però és impossible abandonar del tot la música a Àustria. Així, dimarts, vàrem desplaçar-nos a Salzburg, ciutat on va néixer el gran compositor Wolfgang Amadeus Mozart. Salzburg és la capital de la regió de Salzburg i està quasi exclusivament dedicada al seu més il·lustre fill, Mozart. Vam visitar la casa on va néixer, la plaça i estàtua de Mozart, vam comprar camisetes i bombons Mozart, etc.

Posteriorment ens vam dirigir a la regió dels llacs. Vam visitar un altre poble, situat a la vora d'un llac i qualificat com el més guapo d'Àustria. Era un poblet petit que, tot i ser una mica turístic, conservava els trets tradicionals de la regió: casetes de fusta amb balconada de flors. A continuació vàrem dirigir-nos a l'últim poble d'Àustria on visitaríem, Halstadt -ciutat de la sal-, també situat al costat d'un llac. Aquest sí que era un poble de somni, de postal, semblava irreal, impossible que hi visqués gent.

Dimecres vàrem deixar Àustria i vàrem iniciar el viatge de tornada. Tot i que vàrem fer molts quilòmetres, també vàrem veure moltes coses. Primer, encara dins Àustria, vàrem anar al llac de Constança. Aquest és el segon o tercer llac més gran d'Europa i és part d'Àustria, Suïssa i Alemanya. Nosaltres vàrem partir de la part austríaca i en barca vàrem arribar a l'illa de Lindau, territori alemany, on vàrem passejar una hora. D'aquest poblet recordaríem sobretot la façana de l'ajuntament -"brodada" de colors- d'una bellesa indescriptible.

Després ens dirigírem cap a Suïssa, i a mitjan horabaixa arribàrem a la capital, Berna. Tot i que només vàrem estar-hi dues hores, aquestes varen ser suficients per fotografiar els típics ossos, els carrers empedrats plens de banderes i per comprar xocolata.

L'última parada va ser Ginebra, capital internacional (seu europea de Nacions Unides, de la Creu Roja, etc), situada arran del llac Lemans, el més gran d'Europa, on hi vam sopar.

A les deu ens vàrem acomodar una altra vegada a l'autocar, disposats a passar-hi la nit. A les set ja érem a la província de Girona. Una vegada a Barcelona, vam canviar de mitjà de transport per finalment, cansats però molt satisfets, arribar a casa.

Va ser, en resum, una experiència molt enriquidora com a músics i ben aprofitada com a viatge turístic. Només escoltant la gent que hi va anar ja es fa evident: els dies posteriors a la tornada, de la seva boca només sortien paraules de satisfacció i records meravellosos.

Maria Fancisca Gomila

L'establiment de S'Almudaina

S'Almudaina és una porció de parcel·les que es troben al l'extrem nord-est del nostre terme municipal, limitant amb el veí terme de Sant Joan. Aquest límit suposa que algunes d'aquestes parcel·les siguin propietat de santjoaners.

Com la resta del terme, abans conformava una gran possessió de la qual sabem que pertanyia a l'Orde de Predicadors, és a dir als frares de Sant Domingo, que encara que no tenguessin una residència estable a la vila en forma de convent si que posseïen grans propietats com eren Son Costa, Galiana, Sabor, Es Rafal i l'esmentada Almudaina.

Desafectada per la desamortització del ministre Mendizábal a finals dels anys quaranta del segle passat, fou venuda en subhasta i més tard, a finals dels cinquanta establida per a ser adquirida per petits propietaris.

Avui exposarem la documentació que es troba a l'Arxiu del Regne de Mallorca sobre aquest establiment¹.

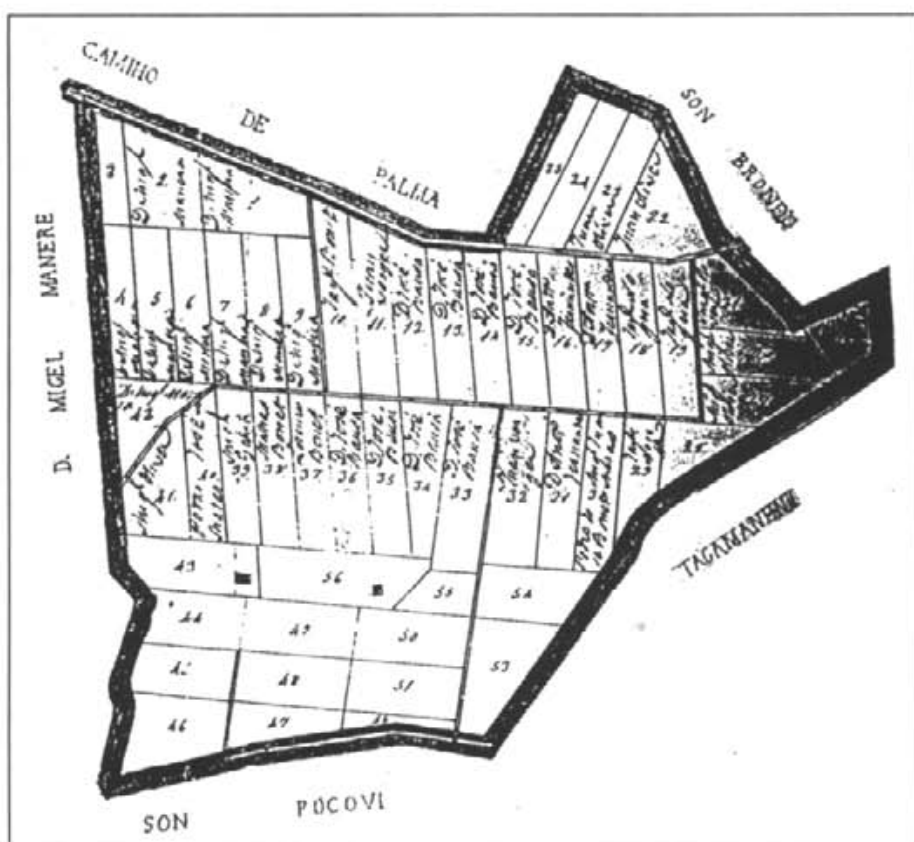
El 4 de setembre de 1859, D. Antoni Fernández Caymari, metge i apoderat de donya Francesca Oliver, vídua de D. Joan Pont i fill de D. Antoni i de D. Beatriu Caymari, natural de Palma i veí de Sant Joan segons *auto de poder otorgado en 30 julio de 1859 ante D. Miguel Ignacio Manera*, notari, començà a establir la possessió de l'Almudaina, de la vila de Montuiri.

Donya Francesca Oliver *posee el referido predio la Almudayne en virtud de división que otorgó en trece noviembre de mil ochocientos cuarenta y dos ante D. Pedro José Gallard notario, con D. Gabriel Ribas y D. Gabriel Miralles que lo poseían por indiviso, por haberseles adjudicado en pública subasta por el comisionado principal de amortización de esta provincia en veinte y seis abril de mil ochocientos cuarenta y uno y les fué otorgada la correspondiente escritura de venta por el mismo comisionado en veinte de julio mismo año.*

Plan de condiciones que han de observar los enfiteutas.

Condiciones bajo las cuales se da en establecimiento en distintas porciones el predio denominado la Almudayna sito en el término de la villa de Montuiri, propio de Dª Maria Francisca Oliver.

1^a La señora enajenante se reserva

El plànol de s'Almudaina, obra de l'agrimensor Gaspar Mas, elaborat el 1859

para sí y los suyos el dominio directo², o sea el laudemio de dicho predio haciendo gracia a los adquirentes por este transpaso solamente de los derechos que le corresponde por este concepto.

2^a. *El adquirente deberá satisfacer además de los gastos que son de su cargo el salario de la escritura de transpaso, incluso el de una primera copia con su papel correspondiente que deberá entregar a la señora enajenante.*

3^a. *El adquirente deberá estar y pasar sin admitirse prueba en contrario por la demarcación señalada en el plano levantado por D. Gaspar Comellas³ sin que en tiempo alguno pueda pedir variación, para lo cual se deja expédito el derecho de rectificarla antes de comprometerse.*

4^a *El adquirente deberá satisfacer en metálico el precio que por entrada de este enfiteusis se estipulare el día en que se firmó la escritura ante el Notario D. Juan Bauzá, ante quien deberá presentarse el día que señale la Señora enajenante, mas si quiere el adquirente satisfacer dicho precio a plazos, podrá hacerlo y en este caso el día en que se fir-*

me la escritura deberá satisfacer cuando menos una tercera parte de la total cantidad que por entrada se haya acordado y las dos terceras partes restantes en igual día y mes de los dos años siguientes debiendo pero contribuir al entretanto a la Señora enajenante con el interés del seis por ciento anual por la cantidad que haya dejado de satisfacer a cuyo efecto quedará especial y preferentemente hipotecada la porción vendida, tanto para la seguridad del capital como de los intereses.

5^a *En el caso de que en lo sucesivo se hagan divisiones de la porción de tierra dada en enfiteusis en caso que se haya estipulado, no podrá dividirse en menor cantidad que la de una libra y diez suel-*

¹ - Prot. 2.368. Notari Joan Bauçà

² - Domini directe és el que reté el titular d'un bé al transferir l'ús, gaudiment, explotació, la seva plena disposició i de les seves rendes i productes sense alienar la propietat.

³ - Aquest "Gaspar Comellas" no és altre que l'agrimensor Gaspar Mas "Comelles", del qual n'hem parlat darrerament a Bona Pau amb motiu de la restauració del seu plànol cadastral duta a terme pel nostre Ajuntament.

dos por cada uno de los censatarios y aun está división se entenderá sin perjuicio del derecho de la Señora enajenante para demandar el integro censo de cualquier poseedor de la porción vendida como si de esta no se hubiese hecho subdivisión.

6ª El adquirente y los suyos deberán entregar sin descuento alguno tanto por contribuciones ordinarias ó extraordinarias, como por cualquier otro concepto con que ahora y en lo sucesivo se grave a los censos el acordado en este transpaso día ocho de setiembre de todos los años en el punto de esta isla que en cualquier tiempo señale su perceptor y será redimible al fuero de tres por ciento libre por parte del mismo de todo gasto.

7ª No siendo el adquirente puntual en pagar todos los años la porción del censo reservativo estipulado, deberá satisfacer, además de todos los gastos que con este motivo se ocasionen, el interés del seis por ciento anual desde el día de la demora, que será el del vencimiento del censo, hasta su efectivo pago.

8ª Además de todo lo dicho, tendrá obligación el adquirente de pagar a la Señora enajenante en las porciones de tierra que sean barbecho dos libras por cada cuarterada y por reja, y diez sueldos por cuarterada por el trabajo del agrimensor.

9ª El adquirente no podrá entrar en posesión de la porción dada en enfiteusis, hasta el día ocho de setiembre próximo siguiente.

Palma, veinte Agosto de mil ochocientos cincuenta y nueve.

La relació dels compradors fou la següent:

1. - L'honor Miquel Gayà Matas, de Sant Joan, una quarterada de pinar i garrija per 200 lliures.

2. - Maties Bonet Chimenis, de Sant Joan, teixidor d'ofici, una quarterada de pinar per 160 lliures.

3. - Llorenç Bonet Chimenis, de Sant Joan, sabater d'ofici, una quarterada de pinar per 70 lliures.

4. - Joan Oliver Gual, de Sant Joan, conductor⁴ de Meià, dues quarterades, un quartó i vint destres per 800 lliures.

5. - Gaspar Cerdà Manera, de Montuïri, dos quartons i vuit destres per 298 lliures.

6. - Mateu Ribes Barceló, de Montu-

ïri, una quarterada, un quartó i seixanta destres per 250 lliures.

7. - Miquel Manera Martorell, de Montuïri, deu quarterades i seixanta-vuit destres per 2.138 lliures i 50 sous.

8. - Jaume Bonet Chimenis, de Sant Joan, una quarterada i quatre destres per 371 lliures, 15 sous i 9 diners.

9. - Pere Josep Bonet Chimenis, de Sant Joan, mitja quarterada menys nou palms per 27 lliures i 10 sous.

10. - Miquel Joan Mieres Matas, de Sant Joan, mitja quarterada i nou palms per 27 lliures i 10 sous.

11. - Jaume Noguera Coll, natural de Santa Eugènia i vef de Sant Joan, dues quarterades, tres quartons i cinc destres per 686 lliures.

12. - Antoni Jordà Fiol, de Montuïri, quatre quarterades i 38 destres "en esto van comprendido las casas rústicas y urbanas y corral de higueras chumbas y tendrá servitud de llevarse agua del pozo para el consumo de la casa", per 1909 lliures, 13 sous i 2 diners.

13. - Josep Cerdà Pocoví, de Montuïri, una quarterada per 220 lliures.

14. - Gabriel Gomila Cerdà, de

Montuïri, una quarterada per 220 lliures.

15. - Joan Verger Pocoví, de Montuïri, dues quarterades, un quartó i vuitanta-tres destres per 150 lliures.

16. - Miquel Bauçà Barceló i la seva dona Coloma Gayà Vaquer, de Sant Joan, tres quartons i vint-i-una destres per 150 lliures.

17. - Antoni Miquel Riera, natural de Porreres i vef de Montuïri, una quarterada, un quartó i vint-i-sis destres per 135 lliures.

18. - Joan Baptista Mas Socies, de Montuïri, una quarterada i catorze destres per 135 lliures.

19. - Joan Salvà Chimenis, de Montuïri, una quarterada per 310 lliures.

20. - Pere Josep Matas Ferragut, de Sant Joan, tres quartons i seixanta-dues destres per 131 lliures.

21. - Miquel Oliver Bauçà, de Sant Joan, quatre quarterades, tres quartons i vint destres per 838 lliures, 4 sous i 2 diners.

Es parcel·laren en total quaranta quarterades, dos quartons i 29 destres.

Arnau Company Matas
Guillem Mas Miralles

Li donam una mà

Què és l'AVD?

Ajuda Victimes Delicte

Vice-presidència del Govern Balear

Si vostè ha estat víctima de qualque delicte, posi's en contacte immediatament amb aquesta oficina. Rebrà atenció, assessorament i l'assistència necessària.

Le tendemos una mano

¿Qué es el AVD?

La oficina de Ayuda a las Víctimas del Delito es un servicio, totalmente gratuito, que depende de la Vice-presidencia del Govern Balear.

Si usted ha sido víctima de algún delito póngase en contacto inmediatamente con esta oficina. Recibirá atención, asesoramiento y la asistencia necesaria.

Telèfon gratuït 900 321 321
 Teléfono gratuito 900 321 321
 Plaça de les Dressanes, 4. 07014 Palma de Mallorca

Cristòfol Miralles Amengual «Perull»

Una bona experiència de la seva vida li fa tenir el concepte clar de les coses

El nostre interlocutor, en Cristòfol Miralles Amengual, nasqué a Montuïri el juliol de 1916, en plena guerra Europea, tres anys després (1913) que a Mallorca hi hagué hagut una de les pitjors anyades del segle. Té la rialla fàcil, les idees clares i una certa espontaneïtat en certes expressions. No volem dir que no pensi bé abans tot quant diu. Al contrari.

L'experiència, la vida, els anys i la seva educació —com veurem més endavant— li fan tenir un concepte de les coses i del quefer diari, que exposa amb senzillesa i claretat. Jubilat fa anys, no ha perdut el contacte amb el camp i el que l'enrevolta.

No fa moltes cuquesveles per la vila. Per tant, anam a veure'l a la seva finca, enfront de les cases de Son Massanet. El temps que vigilam la guardeta d'ovelles, les quals s'estegen davall els arbres, ens asseim, els dos, davall d'una figuera alcantina. No fa molta d'ombra, però un ventet agradable ens hi fa estar bé.

Foren cinc germans i dues germanes. Ell és el darrer de tots. Té un fill i una filla: en Miquel i na Catalina, aquesta ja casada. Un nét i una neta. És viudo de Sebastiana Gomila Gomila, filla del sen Nofre "Rua", un marger molt pretigiós i anomenat.

El nostre interlocutor ha estat un gran aficionat a la caça.

— S'obri prest, la veda, Tòfol?

— Ah! fillet! Jo ja no me'n cuid, d'això. Un temps passava molt de gust de sortir acompanyat del ca i l'escopeta. Qualque vegada partia cap Alcoraia, Sa Marimona, Son Ventura... fins a Son Cerdà. Tenia bona cama. Però aquells temps han passat.

— Què és més important per al caçador: el ca o l'escopeta?

— Tant un com l'altre es pot dir que són necessaris.

— Darrera quin tipus de caça anaves?

— Jo era caçador de ca mè. Anava darre- ra la ploma. M'agradava tirar a les perdius, les guàtleres i les cegues. Això no vol dir que si un conill es posava a tir...

— Què era el que t'atreia a l'afició per a la caça?

Ens mira inquisitivament, com si cercàs en la nostra cara alguna cosa més que la pregunta.

— Si em demanes per què era aficionat a la caça et diré que era un mode d'estar més prop de la natura. La respire. Però també hi ha moments en els quals un caçador frueix extraordinàriament. Per exemple: veure el ca que de cop queda aturat i mig ajupit va avançant amb molta cura i sigil, movent-se cap a la caça amagada sense sacsar ni tan sols una estepa... fins que s'aixeca la caça i es retalla entre les soques dels arbres i els nius guls a l'abast del teu dispar.

Hem viscut el moment amb en Tòfol, mentre un ventet alegre mou les fulles de la figuera i amenaça dur-se'n les quartilles que tenim travades amb una pedra.

— Estam recollint l'anyada. Senten molts de trons d'escopeta pel camp?

— No. Com he dit, no sé si han alçat la veda, però no poden estar molt.

— En devies estar ben informat, d'aquestes dates, en el teu temps?

Mou el cap afirmativament unes quantes vegades abans de contestar.

— Tu ho has dit. Si; ho sabia bé, però crec que actualment han canviat aquestes dates. Al meu temps, la veda per guàtleres i tòrtors, i crec que també per a la perdius, s'obria el quinze d'agost. Per als conills, el setembre —es posa a riure—; però aleshores tots el caçadors estaven farts de menjar conill.

— Quina és la caçada millor que has feta mai?

Pensa uns moments.

— Record —ens diu pausadament— que una vegada la senyora d'Alcoraia ens demanà al meu cosí, en Tòfol de sa Mata, i a jo, si li volíem caçar unes quantes perdius dins la seva finca. Acceptàrem i matàrem onze perdius. És una de les vegades que n'hem caçades més. Amb el Tòfol sempre sortíem a caçar plegats.

— Quina caça solies dur tu quan sorties tot sol?

— Depenia, com suposaràs. Generalment, quan m'anava bé, duia tres o quatre perdius. Una vegada amb el cosí Tòfol duguérem cinc llibres.

I afegeix amb el seu bon humor.

— També, qualque pic, trescant del dematí al vespre, duies un "frare". Un caçador gasta molt de temps fent passes. Et mostraré una glosa que el descriu molt bé. Diu:

Caçadors de cans de caça
i pescadors de peix roquer
de fam componen un claper
i caça no en mengen massa.

— Com ha d'esser un bon caçador?

S'ha posat seriós abans de contestar.

— T'ho diré amb poques paraules: un caçador ha de respectar les normes. Desgraciadament no sempre és així.

— Canviant de tema, Tòfol; si no anam equivocats en la nostra infància i quan tenies una vintena d'anys t'hem vist fer de barber. Ens equivocam?

— No t'equivoques. De jove, durant deu anys o més, vaig afaitar i tallar els cabells amb el meu cunyat Tomeu "Rua", o Manuel, com li deien, al carrer Major.

– En aquells temps, he sentit dir que alguns trobaven que el sabó anava car.

Ens ha entès perfectament, i no es pot aturar de riure quan contesta.

– Sí, no era com avui que es dutxen per no res. Ni teníem cambres de bany com ara. A vegades, quan algú obria la porta per entrar a la barberia, l'olor de la vaqueria omplia el local. He dit qualcun. Llavors afeitàvem els vespres, i mai me'n vaig anar a jeure el mateix dia que m'havia aixecat. Sempre eren més de les dotze de la nit. No parlem dels dissabtes el vespre, que sempre esperàvem els qui venien a arreglar-se després de la funció dels cinemes. El sendemà dematí, el diumenge, a sortida de missa primera, quan encara no hi veien, la barberia s'omplia de missatges, amos, pastors i porquerets, els quals, una vegada arreglats, partien cap a cases a peu o amb bicicleta.

– Què valia un servei?

– Afaitar, un velló; tallar el cabells i afaitar, dos reals.

– Has anomenat el cinema. T'agradava?

Contesta amb vehemència.

– Molt, de tal manera que si avui en fessin encara hi aniria qualche vegada.

– Podries donar-nos alguns noms d'actors o títols de pel·lícules dels quals en tenguís un record plaent?

– Molts, però te'n diré sols uns quants. Del mut, n' 'Hoot Gibson, en "Tomasín", en "Charlot"... De pel·lícules del sonor, "Sor Angélica", "Agua en el suelo", "El negro que tenía el alma blanca"...

En Tòfol se'n desfà d'una grapada de noms dels temps heroics del cinema, que només comentar-los omplirien moltes pàgines.

– On anares a escola, Tòfol?

– Durant dos anys vaig anar a classe a Cura, on hi havia el pare Bartomeu Verger, que era el prior. Amb ell vaig començar a caçar. Amb mi hi venien entre d'altres en Mateu des Forn, i l'actual pare Antoni Martorell, qui ja es destacava en la música. Després vaig passar dos anys més a la Porciúncula, que llavors li deien Son Sunyer; més envant a Montuiri amb el vicari don Joan Munar.

– I et dedicares al camp?

– Sí... al principi no m'entusiasmava

massa, però amb el temps arribà a agradar-me molt.

Després d'estar un moment en silenci, continua.

– Així mateix vaig tirar una instància per a ingressar en al cos de guàrdies d'assalt, però com que quan vaig fer el servei militar no vaig anar al front de guerra, no m'admeteren.

– Parlat del camp: diferència dels mètodes de llavors i d'avui.

– Home! Llavors la feina del camp era molt més feixuga. No teníem les eines d'ara. Avui els agricultors estan equipats amb bones màquines, però sempre escapats i amb presses. No poden brevejar de fer bona feina. Llavors només veure aquelles retxes dretes de sembrat sense herba, llobades i voreres cavades i netes... era un gust contemplar-ho. Si haguessin vist un tractor dins el sembrat, el treuen defora. La gent era molt curiosa amb les feines del camp.

– Ens dius que llavors la feina, la vida era més pesada i difícil; doncs, per què ho recordam amb enyorança?

– No ho sé... no ho sé...

El nostre interlocutor té la vista estesa damunt el camp de rostolls i cereals que esperen la recol·lectora, i ha semblat per uns moments que per a ell havia deixat d'existir el qui l'interrogava. Afegeix com si parlàs per a ell mateix.

– Llavors hi havia més quietud, més tranquil·litat. Podies deixar la clau al pany. És ver que els doblers eren més mals de guanyar. Els anys trenta, abans

del Moviment, els jornals eren d'un duro, quasi sempre de sol a sol. Ara són més bons de guanyar, però se'n van més aviat. La gent, tal volta era més noble i més sencera... diuen que no hi ha temps que no torni, però aquest no tornarà.

Ha semblat que recitava una sentència. El bon humor l'havia abandonat. Continua explicant-se.

– Mira la diferència d'un temps a ara: Record que l'amo en Joan "Llarguet", que era veïnat meu, per dur la seva finca de sis o set quarterades, tenia un parell de muls abrinats, un porqueret llogat, a temporades algun jornalero i un home en temps d'espolsar ametles. Això, avui, en finques molt més grans, no es pot tenir.

Li sortim per un altre vent.

– El teus amics de llavors?

– En tenia bastants, però el millor era en Biel Rigo, amb el qual érem germans de llet. La meua mare fou la seva dida.

– La darrera pregunta: Quin tipus de persona t'agrada tractar?

– La que és alegre, però sèria i sincera al mateix temps.

Ens acomiadam d'en Tòfol, el qual queda a l'ombra de la figuera. El sol a punt del migdia es mostra implacable. Segur que en la joventut del nostre entrevistat, en aquestes dates el sementers estaven plens de garbes i el cantar dels batadors se sentia per tot arreu. Aquell camp estava ple de vida. Avui s'hi respira soledat i bastant deixadesa.

Miquel Martorell Arbona

Orquidea

Perlas
Orquidea®

Gabriel Mora «Pastor» i Margalida Rosselló (de Lloret) celebren esplendorosament les noces d'or matrimonials

El matrimoni format per Gabriel Mora Miralles «Pastor» amb Margalida Rosselló Llabrés de Lloret, va celebrar el passat 21 de juliol les noces d'or amb una gran festa a la que hi foren convidats molts de familiars i amics.

Durant tota la vida professional, en Gabriel ha estat capataç de la línia de ferrocarril, sobretot per Lluçmajor i el Coll d'En Rabassa, que és on viu des de fa 40 anys.

No han tengut fills però tampoc no s'han oblidat mai de Montuïri. En Biel prové d'una família de 9 germans de la qual ell era el més petit.

Encara recorda que l'any 1928, quan sols tenia 6 anys, els seus pares l'enviaven a collir ametles a Can Socies quan aleshores el guardava mestre Tomeu «Baco», i ell plorava. Va estar tres anys i mig llogat amb el metge Ferrando fins que després, de jovenet, va passar a fer feina a la ciminera amb altres montuïrers.

Als 17 anys començà a treballar al tren, com a peó, però l'any 1946, als 24 anys, va guanyar la plaça de capataç mitjançant els primers exàmens que hi hagué.

Com que de nin es va quedar orfe de

pare i mare, no ha oblidat mai en Pep Poció «des Molí» que sempre el va atendre molt bé i el considerava com el seu pare.

Ja a la darrera de la seva vida professional l'enviaven a Manacor, però ell, en lloc d'anar-hi, va considerar que li convenia jubilar-se i va quedar al Coll den Rabassa on actualment hi resideix i gaudeix de bon

estat físic i mental a l'igual que la seva esposa. I ja en fa 32 que s'ha jubilat.

A la celebració de tan feliç 50 aniversari es va poder comprovar el gran nombre d'amistats que s'han guanyat i l'estima en què els tenen els seus coneguts, tant de Montuïri com del Coll den Rabassa.

O. Arbona

*L'Estació de Servei Ses Jardines i el
Bar Ses Jardines
desitgen a tot el poble de Montuïri
unes bones festes de Sant Bartomeu*

LA FOTO DE MITJAN SEGLE

Altres temps,
diferents
quimeres

Nines o adolescents, aspirants a joves eren aquestes cinc inquietes al·lotes que a la vorera del camí o carretera es fotografiaren fa poc més de 50 anys. Eren altres temps, diferents preocupacions, desitjos de passar amb alegria un temps que no tornarà. Qui sap on adreçaven les seves metes i quina realitat més diferent les ha tocat viure!

Aquestes són Miquela Nicolau "Quetxona", Joana de Lloret de Vista Alegre, Margalida Nicolau "Volandina", Catalina Amengual "Barrquera" i Joana Bauçà "Pelut".

Records d'infantesa

El Dimoni de Sant Bartomeu

La primera experiència del dimoni la vaig tenir a Can Prunes, carrer del Pou del Rei número 11. Mumare mateixa m'hi va dur.

Can Prunes té un aiguavés de davant, a l'esquerra del qual hi ha una cambra i a la dreta, l'escala. Les portes del dormitori tenen dos poms blancs per a obrir-les. Mumare, asseguda dins l'aiguavés enfront de les dues portes, em tenia assegut damunt el seus genolls.

— Mira, per aquest portal sortirà el dimoni.

Els meus ulls no deixaven de mirar les portes i es concentraven especialment en els poms blancs.

Dins la cambra, en Miquel Prunes

s'estava vestint de dimoni. Hi havia un trull animat dins la casa, però no em distreia res de mirar el portal.

Les portes s'obriren de bat a bat. El dimoni hi quedà emmarcat justament. Anava del tot vestit, carota posada i la barrot a la mà. De cop i resposta em gir a mumare, m'abraç al seu coll i amag la meua petita cara dins els seus cabells.

"No fa por el dimoni; és un home, el dimoni". També per a mi va esser, des d'aquell moment, la gran mentida.

Passaren els anys. Corria darrera el dimoni i quan vàrem esser davant la botiga de can Rua, veïnat de can Llull, em va semblar que havia arribat el moment oportú. El dimoni estava aturat,

d'esquena, i el picarol, quiet. Prenc la decisió heroica i li toc el picarol, quedant-me plantat en lloc de posar-me a córrer. El dimoni es gira de cop i em pega una cinglada damunt el cap. Coïa.

Vaig a ca nostra triomfador a mitges. M'hi trob mumare que guardava l'apotecaria. Em call la segona part, i això que la cinglada encara coïa.

El dimoni em donà una lliçó: les coses s'han de fer com cal o no s'han de fer; i si vols tocar el picarol del dimoni, abans mida't bé les teves cames.

He sentit contar que després de la mort d'un montuïrer —que havia estat un bon dimoni de Sant Bartomeu, de tal manera que la paraula "dimoni" li havia quedada com un segon malnom—, quan algú es referia a ell, piadosament deia: "El dimoni al cel sia, va dir, va fer..."

(Continua a la pàgina següent)

Glosa

De metges

He passat per molts de llocs i m'ha dit molta de gent: no hi ha cap metge dolent, però de bons n'hi ha pocs; alguns tracten a la gent com si fossin albercocs; també n'hi ha de devots que tracten bé el pacient.

El que voldria dir-vos és que el metge té carrera i si vol pot curar-vos; si el malalt va a ca seva, ben disposat a creure-los; se seu, escolta i espera; però esperar, desespera i és un poquet perillós.

El malalt ha d'escoltar allò que el metge li diu, i amb paciència provar si el mata o el reviu, i més cremat que un caliu, si no va bé hi tornarà, esperant que escoltarà el metge, el que ell li diu.

Pot ésser no escoltarà, que li és si es mor o viu!, just li interessa cobrar per dur palles dins el niu. Medicina... n'hi darà per veure si prest somriu: pobret, ja pots fer es cap viu si caus dins la seva mà.

Damunt tu proves farà, mentre anirà aprenent per llavors curar la gent que darrera tu hi anirà, i així fama cobrarà i doblers tants com podrà,

Records d'infantesa

(Ve de la pàgina anterior)

Cap montuïrer s'estranya d'aquesta expressió literalment tan poc ortodoxa, i ves a saber si blasfema per a alguns. Per a tots nosaltres l'expressió es tan devota i ben intencionada com un "Déu vos guard", per exemple.

En *Banya Verda Rostoll* ens és tan entranyable i familiar, està tan lligat al color blanc, que per a Montuïri un cel sense *El Dimoni*, diguin el que vulguin les religions, no és el cel.

Josep Oliver i Verd

El president Matas amb la Premsa Forana

Dia 8 de juliol es firmà a Sant Joan un conveni de col·laboració per els anys 95, 96 i 97 entre el president de la Comunitat Autònoma Jaume Matas i el de l'Associació de Premsa Forana, Miquel Company

que mai cauen malament; per això va estudiar.

Altres han estudiat per pura vocació i compleixen la missió que Déu els ha confiat amb "carinyo" i atenció curen al pobre afectat, i així ja està molt millor i tot l'altre perdonat.

Cal molt bé oblidar-ho, el que diu aqueix glosat, tant si ens curen com si no, que Déu és la potestat, fins que l'hora hagi arribat em tendreu sempre al costat per fer-vos una cançó o dir qualque desbarat.

Antònia Adrover

Dedicat als metges que se sentin al·ludits amb aquest glosat. Com també deman disculpes als qui compleixen amb les seves obligacions.

Curisitats històriques

Burles i ofenses d'altre temps

Durant els segles XVI i XVII a Montuïri era costum per burlar-se un de l'altre, el posar-se la mà davall la barba. Això ho confirma un escrit de 1606 (1) que entre d'altres coses diu: "En la vila de Montuïri s'usa i és costum que barallant-se dos homes i fent-lo un a l'altre lo dit gesto de posar-se la mà davall la barba i dir **això per vós**, li és gran agravi de l'altre (I això sé per haver-ho vist usar així a Montuïri)... i això és cosa ordinària entre nosaltres, de la vila de Montuïri".

(1) - D'una causa criminal contra Rafel Manera, prevere. - Aixíu Diocesa de Mallorca.

**"SA
NOS
TRA"**

CAIXA DE BALEARS

*Vos desitja molts d'anys i
bones festes de Sant Bartomeu!*

Carrer Major, 11

Telf. 64 63 11

Montuïri

Josep Gomila Mesquida «Nofre des Molí»

Glosador destacat, autor de quatre plaquetes de cançons

Un dels glosadors montuïrers que més gloses ens han legat publicades per ell, si no n'és l'únic, és Josep Gomila Mesquida «Nofre d'es Molí». Un home que heretà l'ofici de moliner dels seus avantpassats, el qual vivia i tenia el molí en el carrer del Molinar i exercí aquest ofici fins a l'any 1920, quan ell tenia 41 ò 42 anys. La resta de la seva vida la va dedicar, fins que el pes dels anys li permetien, a fer de pagès.

Josep Gomila va néixer a Montuïri dia 15 de novembre de 1879 i era fill d'Onofre Gomila i d'Antònia Mesquida. De petit anà a escola, ja que el seu pare no se n'havia d'anar al camp i era del pocs montuïrers del seu temps que sabien llegir, escriure i fer comptes.

Durant tota la seva joventut i fins que els seus fills foren grandets, féu de moliner. Primer ajudava al seu pare, però inesperadament aquest es va morir quan en Pep encara era nin a conseqüència d'una mossegada que un mul li clavà a un braç, dins la païssa. Per cert es pot assegurar que aquesta fou una casa on abundaren les desgràcies. Anys abans, un dia que canviaven les moles del molí, una d'elles, possiblement d'un pes de més d'una tona, va caure damunt en Gaspar «Serra» i el va matar. I en Nofre, fill d'en Pep, morí, encara que més recentment, davall un tractor.

Quan en Pep era al·lot foren molts els dies que li va tocar anar a les cases amb

l'ase i el carro a cercar el blat que havien de moldre; i posteriorment tornava la farina.

Essent fadrí va conèixer na Francina Aina Fiol Bibiloni «Batliva», una al·lota que als 12 anys ja havia perdut el seu pare i la seva mare; i amb ella havien romàs orfes un germà, en Joan, de 8 anys, i na Joana Aina, de 5. Els tres quedaren sota la tutoria del seu conco, però la petita passà a les Minyones del Temple.

Ara bé, quan en Pep «Nofre» i na Francina Aina «Batliva» decidiren casarse, el conco d'ella, el seu tutor, no ho volia de cap de les maneres. Fou llavors

quan en Pep «Nofre» li feu, per al seu tutor, aquesta glosa:

*Conco: estic enamorada
d'en Pep «Nofre Muliner»;
i amb ell me casaré
a la bona o a la mala.*

*En que me poseu tacada,
fermada i engrillonada,
si puc me desfermaré;
de quatre a ell 'niré
com un pollet venturer
que encaixa la seva mare.*

Tant s'hi oposava el conco que per poder-li donar la conformitat hi va haver d'haver consell de família. Es casaren i tingueren cinc fills. Tonina, Nofre, Biel, Maria i Pep. Actualment ja sols queden vius en Biel i na Maria.

Entre les dèries que s'han d'atribuir a Pep Gomila, cal citar-ne un parell, a diferència d'altres glosadors: No anava a fer gloses en públic, sinó sols amb els amics, no es va dedicar mai a fer glosats. I amb els amics a vegades es provava a fer-ne. Com també moltes de les que feia les escrivia. En una ocasió un amic començà aquesta:

*Jo tenc una possessió
a dins sa torre memori'
i ell li va haver d'acabar així:
Per mi sols ets com na «Xorri»;
pots bravejar de brutor.*

Quan ja havia tornat vell se li va ocórrer escriure un bon grapat de gloses i les va publicar. En féu quatre plaquetes a les quals s'hi recullen un total de 257 gloses, més 30 que en féu dedicades a la construcció de la carretera de Montisíon de Porreres. O sia que d'ell se'n conserven 287. Les quatre plaquetes foren publicades entre 1952 i 1955. I ell va morir a Montuïri el 13 d'abril de 1962. El títol de les quatre plaquetes és el mateix a totes elles: «Cançons d'en Pep Gomila Mesquida de Montuïri». Cal afegir que la seva esposa havia mort el 26 de desembre de 1951 i ja al poc temps de viudo féu editar les plaquetes, per la qual cosa li va ajudar el mestre don Pep Sanz, en la preparació del originals per a la impressió.

O. Arbona

Nota.- Dades recollides el seu fill Biel i del llibre «Onomàstica i Literatura» de Joan Miralles i Monserrat.

música bar

Ca Na Poeta

Carrer Major núm. 7 • Telf. 64 65 29 • Montuïri

32 equips participants en el XXIV Torneig de la Llum

Comença el dissabte 3 i acaba el diumenge 18 d'agost

Ca Na Poeta, guanyador del campionat local d'estiu de futbol-7

Vint-i-quatre anys consecutius. Un altre cop arriba en aquest mes d'agost el Torneig de la Llum que ja compleix la XXIV edició.

Comença el dissabte dia 3 i acaba el diumenge dia 18. Hi participen 32 equips dividits en set grups. La novetat d'enguany és el grup A de juvenils que estarà format per 8 equips, set de lliga autonòmica i el Mallorca A de la divisió d'honor.

El sistema és el mateix de cada any, eliminatòries i penals en cas d'empat a cada partit.

Ca Na Poeta fou l'equip guanyador del campionat d'estiu de futbol-7

PARTICIPANTS

. ALEVINS: Sóller, S'Indioteria, Olímpic i Campos

. INFANTILS B: Montuïri, Beta, Sóller i Algaida

. INFANTILS A: Cide, La Victòria, Platges de Calvià i Parr. Ramon Llull

. CADETS B: Montuïri, Algaida, Gènova i Portocristo

. CADETS A: Cide, La Salle, Mallorca, At Balears

. JUVENILS B: Montuïri, Sant Francesc B, La Salle B i Beta

. JUVENILS A (lliga autonòmica i divisió d'honor):

.. Grup 1: At Balears, Sant Francesc A, Cide A i La Victòria A

.. Grup 2: Platges de Calvià, Parròquia Ramon Llull, Mallorca A i La Salle A

CALENDARI

. Dissabte 3, a les 20'30 h, concentració dels 32 equips participants. A les 21 hores, presentació d'equips i inauguració del Torneig. A les 21'30, partit inaugural, At Balears-Sant Francesc A (juvenil A-grup 1).

. Diumenge 4, a les 20 hores, Sóller-Olímpic (aleví) i a les 21'30, Montuïri-Sant Francesc B (juvenil B).

. Dilluns 5, a les 20 h, Algaida-Gènova (cadet B) i a les 21'30, Montuïri-Portocristo (cadet B).

. Dimarts 6, a les 20 h, Cide-La Victòria (infantil A) i Cide-La Salle (cadet A).

. Dimecres 7, a les 20 h, Campos-S'Indioteria (aleví) i a les 21'30, Mallorca-At Balears (cadet A).

. Dijous 8, a les 20 h, Beta-Montuïri (infantil B) i a les 21'30, Beta-La Salle

(juvenil B).

. Divendres 9, a les 20 h, Platges Calvià-Ramon Llull (infantil A) i a les 21'30, Platges Calvià-Ramon Llull (juvenil A-grup 2).

. Dissabte 10, a les 18'30 h, Sóller-Algaida (infantil B); a les 20 h, 3r i 4t llocs (cadet B) i Mallorca A-La Salle A (juvenil A-grup 2).

. Diumenge 11, a les 18'30, 3r i 4t llocs (aleví); a les 20 h, 3r i 4t llocs (infantil A) i a les 21'30 h, Cide-La Victòria (juvenil A-grup 1).

. Dilluns 12, a les 20 h, 3r i 4t llocs (infantil B) i 3r i 4t llocs (juvenil B).

. Dimarts 13, a les 20 h, 3r i 4t llocs (cadet A) i, a les 21'30, Final Cadet A.

. Dimecres 14, a les 20 h, Final Infantil B i, a les 21'30, Final Juvenil A-Grup 1.

. Dijous 15: Jornada de descans. . .

. Divendres 16, a les 20 h, Final Cadet B i a les 21'30, Final Juvenil A-Grup 2.

. Dissabte 17, a les 18'30 h, Final Aleví; a les 20 h, Final Infantil A i a les 21'30, Final Juvenil B.

. Diumenge 18, a les 19 hores, Subcampionat grup 1-Subcampionat grup 2 (3r i 4t llocs Juvenil A); a les 21 hores, Campió grup 1- Subcampionat grup 2 (Final Juvenil A) i a les 22'45 h, Lliurament de trofeus i cloenda del XXIV Torneig de la Llum.

TEMPORADA 96/97

Sis equips ha inscrit el Club Esportiu Montuïri a les competicions de la Federació Balear de Futbol per a la temporada 1996/97: Aficionats I regional, juvenils I regional, cadets II regional, in-

fantils II regional, alevins-futbol 7 i benjamins futbol-7.

CALENDARI I REGIONAL (I volta)

. 8 setembre: La Victòria-Montuïri.

. 15 setembre: Montuïri-V. de Lluc.

. 22 setembre: Murenc-Montuïri.

. 29 setembre: Montuïri-S'Horta.

. 6 octubre: Montuïri-Peguera.

. 13 octubre: At Balears-Montuïri.

. 20 octubre: Montuïri-Pl. de Calvià.

. 27 octubre: Algaida-Montuïri.

. 3 novembre: Montuïri-Independent

. 10 novembre: Colònia-Montuïri.

. 17 novembre: Descans

. 24 novembre: Montuïri-Portocristo

. 1 desembre: Llosetenc-Montuïri.

. 8 desembre: Montuïri-Petra.

. 15 desembre: S. Eugènia-Montuïri.

. 22 desembre: Montuïri-Pla Na Tesa.

. 5 gener: Santa Ponça-Montuïri.

. 12 gener: Montuïri-Molinar.

La II volta comença el 19 de gener i acaba el 25 de maig. No hi ha lliga el 16 de febrer ni el 30 de març.

TORNEIG LOCAL DE FUTBOL-7

El divendres 26 de juliol va acabar el torneig d'estiu de futbol-7 que durant els mesos de juny i juliol s'ha disputat en el camp Es Revolt. Hi han intervingut setze equips dividits en dos grups. Els dos primers disputaren les semifinals i finals pel sistema eliminatòries. La classificació dels quatre primers fou aquesta:

. Campió: Ca Na Poeta - 2es: Cristalleria Llucmajor - 3es: Munper - 4es: Ses Jardines.

Gabriel Gomila

Donem a Sant Bartomeu un significat sobretot cristià

Convivències a Ruberts per a joves

Els dies 9, 10 i 11 d'agost es faran unes convivències d'experiència de grup, treball, pregària i reflexió al casal de Ruberts, animades per "els joves d'Església" de la nostra Diòcesi.

La Mare de Déu Assumpta

Dia 15 a les 21'30 h. tindrà lloc la celebració de l'Eucaristia i a continuació, a la mateixa parròquia, hi haurà el pregó de les festes de Sant Bartomeu a càrrec del Sr. Bartomeu Beltran. I també el lliurament dels premis literaris "Sant Bartomeu '96".

Celebració penitencial

Dia 16 a les 21 h. tindrem una celebració de la reconciliació per preparar-nos a les festes parroquials i patronals de Sant Bartomeu.

Completes de Sant Bartomeu

Dia 23 a les 19'15 h. a l'església parroquial començarem l'itinerari amb els nostres cossiers i amb el res i cant de "les completes", veneració a Sant Bartomeu i entrega de l'Alfabaguera.

Eucaristia solemne de Sant Bartomeu

Dia 24, festa del titular de la nostra parròquia, a les 11'30 h. començarà l'Eucaristia solemne presidida i amb sermó a càrrec del P. Joan Pocoví Tous, M. SS.CC. Cantarà la coral "Mont-Lliri". Els cossiers ballaran el ball de l'oferta.

A les 21 hi haurà missa dominical.

També s'aprofitarà l'avinentesa per dur l'Eucaristia als malalts.

Exposició benèfica

Els dies 22, 23, 24 i 25 i per tal d'ajudar a una residència de persones majors de Kenya (Àfrica central) els joves del grup de confirmació de la parròquia faran una exposició i venda d'articles a la rectoria.

La visita a la residència de les "Hermanitas de los Pobres" pel grup de joves montuïrers, fou motiu per poder palpar la meravellosa labor humanitària que es realitza en aquell centre benèfic

Una experiència gratificant

El passat 6 de juliol un grup de joves de confirmació vàrem anar a visitar la residència de persones majors a Palma, "Les Germanetes dels Pobres", la qual ja té més de cent anys d'existència. Per a totes nosaltres va ser una experiència molt gratificant, ja que ens vàrem sentir útils ajudant les monges.

En un principi ens van mostrar tota la casa, on totes vàrem canviar d'opinió, ja que ens imaginàvem una sala gran amb llits i malalts; però no!, eren habitacions individuals amb el seu bany, la seva sala d'estar, un dormitori i una petita cuina a les habitacions on hi estan les persones que es poden valer per elles mateixes.

Ens vàrem trobar amb una casa molt gran, de dues plantes, a les quals hi havia totes les persones majors. Un subterrani on hi havia la cuina i el menjador, la sala de planxar, el gimnàs, etc. Es pot dir que feia goig per la netedat que hi havia a tota la casa i en totes les persones que hi vivien.

La nostra funció allà va ésser la de servir el dinar. Un grup va quedar a baix, on hi havia les persones que esta-

ven bé, i l'altre vam anar a ajudar els malalts.

És admirable la feina que fan aquestes monges: dediquen tota la seva vida al servei de les persones majors més pobres, ja que allà sols hi entren aquells que no tenen recursos ni família que els pugui cuidar.

Realment va ésser una experiència recomanable, tant si ets creient com si no; perquè del que es tractava era d'ajudar unes persones que necessiten l'amor de tothom per poder viure els seus darrers dies amb alegria i felicitat.

Ningú no es pot imaginar la feina d'aquestes dones, sempre amb una alegria que és contagiosa, desenvolupant una feina que requereix una dedicació total. La seva tasca no és gens fàcil, sinó ben difícil, ja que no és sols un dia, com nosaltres vàrem fer, sinó un dia darrera l'altre durant tot l'any. És una feina meravellosa que cal aplaudir. Tot això ens va servir per aprendre molt, no pensar sols en un mateix i veure que hi ha moltes més coses per fer dins aquest món.

Antònia Cerdà

Temps passat

10 anys enrera

Agost de 1986

Inauguració de l'oficina "Sa Nostra"

Dia 23 d'agost de 1986 es va inaugurar a Montuïri una oficina de la Caixa de Balears "Sa Nostra". Presidí el seu director general, Carles Blanes. El primer director de Montuïri fou Guillem Morlà Jaume.

25 anys enrera

Agost de 1971

I Homenatge a la vellesa

Dia 22 d'agost de 1971 i dins el programa de festes patronals, es va retre el "I Homenatge a la Vellesa". Aleshores hi havia 69 persones de més de 80 anys que vivien a la vila. Se celebrà una missa i després un acte públic a plaça. Va parlar Joan Mateu Oliver, ballaren els cossiers, tocà la banda de música, s'ofrenaren rams de flors a l'home i dona de més edat (Biel "Badia" i Catalina "Rustida") i tots foren obsequiats amb un refrigeri i regals.

50 anys enrera

Agost de 1946

Vestit nou per al dimoni

A les festes de Sant Bartomeu de 1946 el dimoni va estrenar vestit nou. Feia temps que ja era necessari i... a la fi es va aconseguir. Per altra part cal ressenyar que a principis d'aquest mes havia presentat la dimissió el regidor Gabriel Ramonell Aloi.

100 anys enrera

Agost de 1896

Recurs contra el batle

Sis regidors de l'Ajuntament subscriïren el 9 d'agost de 1896 un recurs al Governador "queixant-se de l'arbitrari procedir del batle, censurant els drets que la llei els concedia i proposant la anul·lació de tots els actes il·legals per ell realitzats, com són el nomenament i separació d'empleats, impedir que constàs en acta certes dades i deliberacions... i altres relacionades amb l'economia".

Apotecaries

Diumenges d'agost de 1996

Vilafranca	4	Petra	25
Ariany	11	Porreres	1 Stbre.
Montuïri	18		

Demografia

Juliol de 1996

Naixements

29 de juny.- Francesc Joan Barceló Roig, fill de Francesc i Catalina.

Defuncions

6 juliol.- Sebastiana Verger Moll " de Cas Fuster Mascaró", fadrina de 76 anys.

Matrimonis

20 juliol.- Gabriel Nicolau Sastre amb Magdalena Miralles Comas.

25 juliol.- Batomeu Cloquell Gomila amb Catalina Trobat Sureda.

Guinar en casa

Coca d'albercoc

Ingredients

1/2	quilo de farina de força
3	ous
200 grs.	de sucre
350 grs.	de patata
150 grs.	de saïm
1/2	unça de llevadura de pa.

Elaboració

Es bullen les patates i es pasen pel premsapurès. Dsprés es mescla amb tota la resta d'ingredients i es pasta bé. Una vegada haver tovat i a dins el motlle, ja es pot coure.

Margarida Roca Miralles "Mulinera"

Gloses

A la banda de música

De sa banda jo diré
que ha complit ses missions
de sonar a ses processons,
an es pobles des contorns
i també a s'estranger.

Vint anys he estat component
de sa banda de Montuïri;
m'hauria agradat amb deliri
poder anar amb sa famili'
a tocar an es continent.

Director i components,
jo els vull donar sa mà
i també felicitar
perquè han volgut anar
a Àustria, allà a sonar
amb so so dets instruments.

Joan Segura

Traïdoria

Quan veig un home traïdor,
jo mai li he fet costat,
que és lo més degradat
davant Déu Nostre Senyor;
que d'Ell no tendrà perdó
en què s'hagi confessat.

A Sant Bartomeu

Sant Bartomeu ha vengut,
que el desitjam cada dia;
Sant Bartomeu jo voldria
que doneu pau i alegria
si ho tenim merescut

Miquel Massanet "Parrí"

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

BIGUES - BLOCS - RAJOLES - AÏLLAMENTS
TRANSPORT PROPI - PINTURES - XEMENEIES
DISSABTES MATÍ OBERT

Crta. Montuïri - Porreres, Km. 1

Tlf. 64 66 95

MONTUÏRI

La Directiva de l'Associació de Persones Majors, al menjador de Ca Ses Monges

Amb motiu d'experimentar el funcionament, la qualitat del menjar i conèixer "in situ" l'actual estat de la residència, la Junta Directiva de l'Associació de Persones Majors va voler compartir una menjada amb els qui allà diàriament hi acudeixen. No cal dir que en sortiren plenament satisfets, sobretot després que les mateixes persones que en fan ús confirmassin que el menjar que aquell dia s'havia servit era el que per norma general s'ofereix als qui se'n beneficien.

«Els joves de fa 30 anys» tornaren representar una comèdia

A la Sala Mariana, els dies 5 i 7 del passat juliol, els qui es fan dir "Joves de fa 30 anys" tornaren representar "Un criat Nou", obra de la què n'és autor Pere d'Alcàntara Penya". Basta veure aquesta escena per comprovar la qualitat i l'interès dels "joves" actors. I com també la seva joventut.

El talaiot prehistòric de Son Fornés, netejat

Si, per una part, es pot veure amb bastant de detall l'estat en què va romandre el Talaiot de Son Fornés una vegada que la brigada ho va netejar, per l'altra s'ha de dir que l'Ajuntament fa gestions per a l'adquisició a fi de poder continuar les excavacions com també poder-hi treure objectes prehistòrics, que serien traslladats al futur museu.

BONA PAU

vos desitja molts d'anys i bones festes de Sant Bartomeu